

Ngono

Kubayyawa

Katagarda ko ngono ke ire ka lya'a ta kelime n ukuna u tsugono ci Isaraila n tsa aza a Yahuda, a ubuta u na ngono m ugiti n daŋangi. Katagarda ka nampa ki ta upeci kure. (1) Kapashi ka nampa ki ta e kuneke arabali o tsugono ci Isaraila n ci Yahuda a kubana aya amangatawunkunlai n amangere n kupa (850) kafu a matsa Yesu a kubana uyikpi u Samariya, n ukocishi u tsugono ci Isaraila n ubon u gadi, a kaya ka amangatawencindere (722) kafu a matsa Yesu, (2) Arabali o tsugono ci Yahuda ili i na i dikai ali a ayin a na tsugono tsa aza a Isaraila tsu yikpai a kubana Urushelima ekiye e Nebukanezaru vuza va aza a Babila a kaya ka amangatawantawun n amanganashi n atali (586) kafu a matsa Yesu. Katagarda ka ko kotsusata n arabali a Gedaliya vuzagbayin vu Yahuda wa aza a Babila, n arabali a wuti u mogono Jehoyakimu na wi a Yahuda a ubuta u tsugbashi a Babila.

Madukpa ma tawa ta adama a unambi wu usubi wu ngono, n uma a Isaraila n Yahuda. Wuni u Urushelima n uloki u uma a Yahuda wo okpoi usaba'i wa arabali aza a Isaraila. Ukpaɗi wu usubi wa aza a na Kaŋhile ka zagbai n uyikpi u tsugono tsu le wi ta o kokpo adanshi wi ta a kusaŋka Kaŋhile ka kpaɗa kushatangu ukuna u wuma u ɗa. Da Kaŋhile ka isai uma kenu aza a na a tsu kpaɗa ku kuɗangu a kaŋali ka Balu.

Adama aza a usubi a na a buwai ɗaɗa u nekei Kashile utsura wu uzuwakpani u na u ya'in n uma a_ni. I na katagarda ka ki a kudansa i na baci de dem uma a ya'in, i a kufuɗa kusanka Kashile kushatangu i na u sheshei kuya'anka uma a_ni ba, n suku ta n kishi.

Ili i na yi punu udari

Tsuna tsugono tso okpoi upeci 1:1-17, 41

a.Keniki Ilisha 1:1-8, 15 b.Ngono n Yahuda n mi Isaraila 8:16-17, 4 c. Uyikpi u Samariya 17, 5-41 Tsugono tsu Yahuda 18:1-25, 30 a. Hezekaya a kubana ayin a Josaya 18:1-21, 26 b.Tsugono tsu Josaya 22:1-23, 30 c Ngono mu ukocishi n Yahuda 23:31-24, 20 d.Uyikpi u Urushelima 25:1-30

Afada a Vuzavagudu a kubana u mogono Ahaziya

¹ Ayin a na mogono Ahabu mi Isaraila ma kuwai, ɗa aza a Mowabu a ya'ankai aza a Isaraila ugbamiwasuvu.

² Kanna ke te Ahaziya mogono mi Isaraila ma fatatsai a kafalaka ka kunu ku zuva ku ni a idika i Samariya ɗa ukai usan. Da u suki aza a usuki, u danai, <<Banai yi ece Baluzebu kamali ka likuci i Ekoron, ko mɓala n va n kutana ta.>>

³ Da kalingata ka Vuzavagudu ka danai Iliya vuza va aza a Tishibi, <<Danga, vu bana vu gasa n alingata a na mogono mi Isaraila ma suki, utai a Samariya. Kata vu ece le, <Kashile kilo a Isaraila ba ɗa yi a kubana u Ba'alu-zebu amali a Ekoron?

⁴ Gogo na, ili i na Vuzavagudu u danai i danna, vi a kudanga a kajiba ka na vi iva'in ya ba, vi ta a kukuwa.> >> Da Iliya u lazai.

⁵ Ayin a na aza a usuku a o bonoi u mogono, da mogono me ecei le u danai, <<Yidai i zuwai da i bonoi?>>

⁶ Da a ushuki mogono a danai, <<Vuma vu yoku u cina tsu ta uye da u danai tsu, <Bonoi a ubuta u mogono ma na ma suki da va i dana yi, ili i na Vuzavagudu u danai i dafa na. Kashiile ki de a Isaraila ba? Ana i tsu suku uma a bana ece Ba'aluzebu kamali ka Ekoron? Adama a nannai vi a kudanga a kajiba ka na vi a iva'in ya ba, mayun vi ta a kukuwa.> >>

⁷ Da Mogono me ecei le, <<Vicu'u vuma vene dai u gasai n afa, da u danai da ili i nampa?>>

⁸ Da a ushuki a danai, <<U uka ta motogu mu ukpan u manama, n kadambura ku ukpan a kuckyun ku ni.>> Da mogono ma danai, <<Iliya da vuza va aza a Tishibi.>>

⁹ Da mogono ma suki kovonshi vo osoji n osoji amangere n kupa a bana e reme Iliya. Vuzagbayin vo osoji a u banai u Iliya da u cinai ni idashi a kusan, da u danai ni, <<Vuma vu Kashiile, mogono ma danai <Cipa a idika.> >>

¹⁰ Iliya wu ushuki vuzagbayin vu osoji va, <<Mpa da baci vuma vu Kashiile, ya'an akina a uta gadi o songu wu n osoji a nu amangere n kupa.>> Gogo lo da akina utai gadi o songi vuzagbayin va n osoji amangere n kupa a ni.

¹¹ Da mogono mo doku ma suki vuzagbayin vi yoku n osoji amangere n kupa. Da vuzagbayin va

u danai ni, <<Vuma vu Kashile, mogono ma danai
<Cipa gogo o.> >>

¹² Ama da Ilisha wu ushuki u danai, <<Mpa vuma vu Kashile da baci ya'an akina uta gadi o songu wu n osoji amangere n kupa a nu.>> Gogo lo da akina a Kashile a cipai o songi vuzagbayin n osoji amangere n kupa.

¹³ Mogono mo doku ma suki vuzagbayin vu osoji n uma amangere n kupa ali kutatsu. Da vuzagbayin vu osoji va u kumbai gadi da u kudangi u folonoi Iliya u danai. <<Vuma vu Kashile, pana asuvayali a va, vu kasukpa mu n uma amangere n kupa a nampa a agbashi a nu.

¹⁴ Lana, tsu na akina utai zuva o songi aza a gbagba'in osoji e re n uma ele. Mi ta ufolu vu pana asuvayali a va vu isa wuma u va.>>

¹⁵ Da kalingata ka Vuzavaguđu ka danai Iliya, <<Cipa i walaka kata vu pana wovon ba.>> Da Iliya u dangai u tonoi ni a kubana a ubuta u mogono.

¹⁶ Da Iliya u danai mogono, <<Ili i na Vuzavaguđu u danai i dada na, <Yidai i zuwai vu suki alingata a kubana u Ba'alu-zebu kamali ka Ekoron, u ya'an ka wu kulana ko vi ta a kula'a? Kashile ki lo a Isaraila ka na ka ku ushuku keci ku nu ba? Adama a nannai, ali vu ya'in ili i nampa, vi a kudanga a kajiba ka na vi a iva'in ba. Vi ta a kukuwa.> >>

¹⁷ Da Ahaziya u kuwai, tsu na kadanshi ka Vuzavaguđu ka na ka utai a una u Iliya.

Ahaziya tana wi m maku ba, da vuza ni Jehoram u Iya'i tsugono a una u ni, a ya'an ta ili nampa

a kaya ke ire ko tsugono tsu Jehoram maku ma Jehoshafatu mogono ma Yahuda.

¹⁸ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Ahaziya ci ta udani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

2

A dikai Iliya a kubana zuva

¹ Ayin a na Vuzavaguđu u sheshei kudika Iliya a kubana zuva a kabatalikpau, Iliya ele n Ilisha ele uye cina a uta a Giliga.

² Da Iliya u danai Ilisha, <<Shamgba na, Vuzavaguđu u dana mu ta m bana e Betelu.>>

Da Ilisha u danai, <<Vuzavaguđu wi baci m wuma da kpamu vi n wuma mi a kukaşukpa wu ba.>> Da a lazai kobolo.

³ Da kakuma ka eneki ka na ki e Betelu a tawai ubuta u Ilisha a danai, <<Vu yeve ta ko anana da Vuzavaguđu wi a kudika vuzagbayin nu wa nu?>> Ilisha wu ushuki, <<E n yeve ta,>> Ama padai bini.

⁴ Da Iliya u danai Ilisha, <<Shamgba na, Vuzavaguđu u dana mu ta m bana e Jeriko.>>

Da Ilisha wu ushuki u danai, <<Vuzavaguđu wi baci n wuma, da mpa feu mi n wuma u nu mi a ku kaşukpa wu ba.>> Da a lazai kobolo a kubana e Jeriko.

⁵ Da kakuma ka eneki o yoku a na i e Jeriko a banai wu Ilisha da e ecei ni a danai, <<Vu yeve ta a na Vuzavaguđu wi a kudika vuzagbayin vu nu wa nu anana?>>

Da wu ushuki, <<E n yeve ta, ama padai bini.>>

⁶ Da kpamu Iliya u doku u danai Ilisha, <<Shamgba na, Vuzavagudu u dana mu ta m bana e Kuyene ku Urudu.>>

Da kpamu wu ushuki u danai, <<Vuzavagudu wi baci n wuma, da mpa feu mi n wuma u nu mi a ku kasukpa wu ba.>>Da a lazai aza e re le kobolo.

⁷ Da uma amangerenkupa a katsuma kakuma ka Eneki ka, o tonoi le a banai a shamgbai da'angi n ubuta u na Iliya n Ilisha a shamgbai e Kuyene ku Urudu.

⁸ Iliya u fodoi motogu ma gbanyin ma ni u katalai ma'a, da u lapai mini m motogu ma. Da mini me pecei kure, ayi n Ilisha a pasai a idika i dekpu.

⁹ Ana a pasai kuyene ka, da Iliya u danai Ilisha, <<Dana mu ili i na vu cigai n ya'anka wu babu a dika mu wu a nu.>>Ilisha wu ushuki u danai, <<Neke mu ugboku u re wu utsura wa ayinviki a nu.>>

¹⁰ Iliya u danai vu ece ta ili i na ya kuya'an ba, da baci ve enei makyan ma na a ku dika mu, vi ta a ki isa ayinviki a. Da ba tana ve enei makyan ma ba, vi a kuciya ili i na vu folonoi ba.

¹¹ Ana i nwalu a kadanshi, ko arabali da keke vu odoku akina utai e peci le. Da kabatalikpau ka dikai Iliya a kubana zuva.

¹² Ana Ilisha we enei nannai, da uboshi kadauri u danai, <<Esheku a va, esheku a va, avu na vu tsu kede aza a Isaraila u la'a e keke odoku n akumbi odoku,>> Ana u nambai ni.

Da u karai motogu ma ni kure.

¹³ Da u dīkai motogu magbayi ma Iliya ma na ma yikpai ikyamba ni, da u bonoi u shamgbai a kaḱina ke Kuyene ku Urudu.

¹⁴ Da u dīkai motogu magbayi ma u lapai mini me Kuyene ku Urudu ka, da u danai, <<Tedaī Vuzavagudu Kaḱhile ka Iliya?>> Da kuyene ka ku pecei kure, da Ilisha u pasai a kubana a kaga'in ka nan de.

¹⁵ Ana ka kunmai ke eneki a na i e Jeriko enei nannai da a danai, utsura wa ayinviki a Iliya i ta wu Ilisha, da a banai wa ni a kudangi a kyasa ni.

¹⁶ A danai ni, <<Ci ta n ali utsura aman-gerenkupa punu agbashi a nu. Vu kasukpa le a bana a lansa vuzagbayin nu. Yoku ba ayinviki a Vuzavagudu a bankai ta a kagadi ko yoku, ko a kaḱakai ko yoku.>>

Da Ilisha wu ushuki u danai, <<Kaḱa i suku le ba.>>

¹⁷ Ana a kpakalakai ni n kadanshi ali u nambai ili i kudansa. Da u danai, <<Suki le.>> Da a suki uma amangere n kupa da a kanai kulansa yi ali ayin a tatsu, ama ene yi ba.

¹⁸ Ana obonoi e Jeriko, a ubuta u na Ilisha u shamgbai. Da u danai le, <<N dana da, <Kaḱa i bana ba?> >>

Ilisha u gitai kuya'an ili mereve

¹⁹ Uma a likuci i Jeriko a banai wu Ilisha a danai ni, <<Vuzagbayin, vu yeve ta likuci i nampa ya yi ta a ubuta usingai. Ama mini ma likuci ma maga'an ba, ma tsu zuwa ta idika yo okpo babu tsuta.>>

²⁰ Da Ilisha u danai, <<Tukai mu n masasu ma savu nu mkpadi punu.>> Da a tukai ni.

²¹ Da u banai a ubuta u na a_{shi} a mini a i da u tsungi punu mkpa_{di} ma, da u danai, <<Vuzavagu_{du} u danai, ili i na i dikai anana m lapula ta mini ma raka. Mini ma mi o kudoku ma tuka n ukpa ko ukpa_{di} u kumatsa ili a idika ya ba.>>

²² Da mini ma mo okpoi uga'in a ayin a nanlo ali a kutawa anana. Tsu na Ilisha u dansai.

²³ Ana Ilisha u kasukpai Jeriko a kubana e Betelu, ayi uye da u gasai m muku molobo n yoku aza a na utai a likuci. Da muku ma n gitai ku zo'oso yi <<Wala, vuza kukpani.>>

²⁴ Ilisha u vadalukpai wu indai le da u ya'ankai le una n kula ku Vuzavagu_{du}. Da akunzu e re utai a kuntsu a karasai muku molobo amangere n e re.

²⁵ Da Ilisha u banai a kusan ku Kamelu ali u bonoi Samariya.

3

Ugbamiwasuvu wa aza a Mowabu

¹ A kaya ka kupa n kulai ko tsugono ka Johoshafatu mogono ma Yahuda, da Jehoram maku ma Ahabu wo okpoi mogono ma Isaraila a Samariya. Jehoram u lya'i tsugono aya kupa n e re.

² U ya'in kagbanigbani a a_{shi} a Vuzavagu_{du}, ama kagbanigbani ka ni ka yawa ke esheku a ni n anaku a ni ba. Adama a na u takpa ta kululu ku katali ka amali a Balu aza a na esheku a ni a ya'in.

³ N nannai dem, u lyai kelime n kagbanigbani ka Jerobuwam maku ma Nebatu, vuza na u zuwai aza a Isaraila a ya'in unushi, tana u kaṣakpa ba.

⁴ Mesha mogono ma Mowabu magubi ma n nkyon ma a. Kaya dem u tsu neke ta mogono ma Isaraila utafu wu nkyon akpan amangatawun (100,000) N cileme tsu agiri akpan amangatawun (100,000) wu nkyon.

⁵ Ayin ana mogono Ahabu ma Isaraila ma kuwai, da mogono ma Mowabu ma ya'ankai mogono ma Isaraila ugbamiwasuvu.

⁶ Da Jehoram mogono ma Isaraila ma utai a Samariya da u bolongi osoji a Isaraila adama o kuvon.

⁷ Da u suki na akaka a kubana u mogono Johoshafatu vuza va aza a Yahuda u danai <<Mogono ma Mowabu ma ya'anka mu ta ugbamiwasuvu. Vi ta a kubana nu mpa tsu ya'an kuvon n Mowabu?>>

Da Johoshafatu wu ushuki u danai, <<E, mi ta a kubana n avu. Mpa tsu nu tsu da mi osoji aya a nu a da odoku aya kpamu a nu a da.>>

⁸ Johoshafatu we ecei, <<Uye wenei u dai tsa kutono?>>

Jehoram u danai, <<Uye u na u tonoi n kakamba ka Edom.>>

⁹ Mogono ma Isaraila n mogono ma Yahuda, n mogono ma Edom da a dangai a lazai. Ana a ya'in ayin e cindere ele a ku kara'a, ali a yawai a ubuta u na babu mini mo kuso'o a dama osoji ele nu nnama na mi n ele.

¹⁰ Da mogono ma Isaraila ma danai, <<Nini dai tsa kuya'an, Vuzavagudu u bolongu tsu ta

matatsu ma tsu adama a na mogono ma mowabu wu una tsu.>>

¹¹ Da Johoshafatu u danai, <<Keneki ka Vuzav-aguḏu ki punu na ba vuza vuna wa kuya'an kene ili i na Vuzavaguḏu wi a kuciga ba?>>

Vuza te a kaṭsuma ka za gbara-gbara a Isaraila u danai, <<Ilisha maku ma Shafatu, vuza vuna u ya'ankai Iliya ulinga, wi ta lo.>>

¹² Johoshafatu u danai, kadanshi ka Vuzav-aguḏu ki ta n ayi. Adama nannai da mogono mi Isaraila, n mogono ma Yahuda, n mogono ma Edom da a banai a ubuta u Ilisha.

¹³ Ilisha u danai mogono mi Isaraila, <<Yidai i gasai mu n avu? Bana a ubuta u eneki e esheku a nu n eneki anaku a nu.>>

Ama mogono mi Isaraila u danai, <<Ko ili, Vuzavaguḏu da u bolongi tsu ngono n tatsu adama a na u neke tsu ekiye aza a mowabu.>>

¹⁴ Ilisha wu ushuki u danai, <<Vuzavaguḏu Mala'imili wi baci n wuma, vuza na mi o kutono, ishi ba adama a na mi e kuneke Johoshafatu mogono ma Yahuda tsugbayin ba, ko kindana mi ishi a kindana wu ba.

¹⁵ Gogo na tukai mu n vuza na u tsuwa'a a umolu.>> A makyar ma na wi a kuwa'a umolu, da utsura u Vuzavaguḏu u cipai wi Ilisha.

¹⁶ Da u danai, <<Ili i na Vuzavaguḏu u danai i dan na, <I gava ayinva a kara'a ka nampa ka.>

¹⁷ Vuzavaguḏu u danai, <Yi e kene wunlai ko mini ma Kashile ba, ama kara'a ki ta a kushana m mini, ali a da n anaka a da nnama n na n buwai yi ta o kuso'o.>

¹⁸ Ili ya atakaci i da ba u Vuzavaguḏu, wi ta a kuneke aza a Mowabu e kiye ada.

¹⁹ Yi ta a ki isa likuci yi ukanji n likuci i singai. Yi ta kpamu a kukapa ndanga n na n kuya'an ulinga, kata i votsuku ashi a mini, n atali a da i kulangasa ashina a singai ele.>>

²⁰ N usana makyan ma na a tsuya'an alyuka, da mini ma utai ubon Edom ma shanai a ubuta raka.

²¹ Ana aza a Mowabu a panai ngono n tatsu ma uta ta kuya'an kuvon n ele, da muku m ali aza a na a yawai kubana ucanuku u kuvon, ili i na i dikai maku a kubana u vuzagbayin, a zuwai le uteku wu i dikai i le.

²² Ana kayin kasai da a dangai, a na kutashi ku kanna ka ku akanai mini ma da mini ma ma shilyamgbai a na mpasa.

²³ Uma a Mowabu oboshi kadauri a danai, <<Mpasa n da, mayun ngono n nampa unanai ta. Uma a Mowabu tawai tsu banai, tsu pura ucanuku u gbani.>>

²⁴ Ana a yawai a ubuta kuvon wa aza a Isaraila, da uma Isaraila utai ni iladi a lya'i le n kuvon ali a sumai. Osoji a Isaraila a guvai le ali a kubana a idika i Mowabu n unai le.

²⁵ A langasai le likuci, da a kanai ku varuku atali ashina ele ali a palai ada. Da o votsuki ashi a mini ele, da kpamu a kapai ndanga n singai n ele. Kiru-haresetu da koci u buwai, ama osoji a na i n ayingbatsu a da kara'i i da a lya'i i da n kuvon.

²⁶ Ayin ana mogono ma Mowabu ma zukai kuvon ki ta a kulya'a yi, da u dikai osoji aman-gatawencindere (700) aza a kuvon n otokobi, adama a na wu uta n kapashi ko osoji a Edom u suma, am u fuda ba.

²⁷ Da u dīkai maku ma ugiti mā ni vuza na u kulya'a tsugono a una u ni, u ya'ankai kune'e ku kusongu a mashilya mā likuci ma. Adama nannai, aza a Isaraila a ya'in wupa u gbani-gbani da o rononoi o bonoi a i dīkai i le.

4

Ilisha u bankai kagapa ka vuka

¹ Kanna kete vuka vu keneki kete punu a kakuma ke eneki u banai u Ilisha, u bankai ni n māshi u danai, <<Kagbashi ka nu vali va u kuwa ta. Vi yeve ta a na vuza vu wovon u Vuzavagudu da. Ama danna vuza yoku na wi o kutono yi kutan u tawai kudika muku n e re n va mo okpo agbashi a ni.>>

² Ilisha we ecei ni, <<Yidai ma kuya'anka wu? Dana mu, yidai vi ni i da a kpa'a?>>

Da u danai, <<Kagbashi ka nu ki n ili a kpa'a ba sai kedele ka mani'in ma zaitu koci.>>

³ Ilisha u danai vuka va, <<Bana vu kara'a aza a nu, vu folono edele a mani'in a na i n ili ba, vu folono a da n abundai.

⁴ Kata vu uwa a kunu, n muku mo olobo n nu, i gbagura utsutsu. Kata i tsuwan mani'in ma punu edele a. Kedele ka na baci ka shanai, i zuwai ka'a a kakanbu kata i lya'a kelime n kutsungu.>>

⁵ Da vuka va vu lazai. Da u uwai a kunu kobolo n muku mo olobo n ni, da a gbagurai utsutsu. A gitai ku tsungu mani'in ma Zaitu ma, muku n ni a kutusaka n edele, ayi n utsungi punu mani'in ma.

⁶ Ana edele a mani'in a shanai raka, da u danai maku mā ni, <<Tuka n kedele ko yoku.>>

<<Da u danai ni, babu kedele ko yoku.>> Da mani'in ma kasukpai kutsuwan.

⁷ Da u banai u danai Ilisha vuma vu Kashile, da u danai vuka va, bana vu denge mani'in ma, kata vu tsupa kutan ka, kagimi ka na ka buwai ka dafa ka kubana wu n muku n nu.

Ilisha u dangusai maku ma vuka vuza va aza a Shunemu

⁸ Kanna kete Ilisha u banai a likuci i Shunemu, a ubuta u na vuka vu uciyi vi yoku vi. Da vuka va vu danai ni u tawa u lya'a ilikulya a kpa'a ku ni. Da wo okpoi a makyan ma na baci wi a kupasamgbana lo dem, u tsu shamgba ta u lya'a ilikulya'a.

⁹ Da u danai vali vu ni, <<Babu munlai vuma vu na u tawa na va vuma vu cida vu Kashile da.

¹⁰ Ci ya'anka yi maku ma kunu kenu zuva vu kpa'a kutsu, kata tsu lapulaka yi kuɗa. Tsu zuwaka yi iva'ankpatsu n kirukpa n kakuba n makuni. Adama a na u ciya ubuta u kucipa da baci u tawai dem.>>

¹¹ Kanna kete ana Ilisha u tawai a likuci Shunemu, da u kumbai gadi a kunu ku ni a dama a na wu uvuka.

¹² Da u danai Gehazi vuza na u ci ya'anka yi ulinga <<Deke vuka va.>> Ana u deke ni, Da u uwai u shamgbai kelime ka ni.

¹³ Ilisha u danai ni <<Dana vuka va, <An wo okpoi vu ya'anka tsu ta aganda, yidai va kuciga n ya'anka wu? Vu ciga ta n ya'anka mogono kadan-shi ko n ya'anka kovonshi vo osoji kadan-shi?> >>

Da wu ushuki u danai, <<A'a, mi ta n uma aya, a na e kuneke mu ili i na n cigai raka.>>

¹⁴ Ilisha we ecei Gehazi, <<Yidai n kuya'anka yi? >> Gehazi u danai, <<Wi n maku mo kolobo ba, tana vali vi ni vu kutsa ta,>>

¹⁵ Da Ilisha u danai, <<Dekei ni u tawa na.>> Ana u deke ni, da u tawai u shamgbai u tsutsu.

¹⁶ Ilisha u danai vuka va, <<Kaya ka kutawa a makyan ma nampa vi ta a kubana maku mo kolobo ma nu n a kiye a nu.>>

Da u danai <<A'a, vuzagbayin vu va, vuma vu Kashile, kata vu doro mu ba.>>

¹⁷ Vuka va tana vu ya'in katsuma, a na kaya ko bonoi da u matsai maku mo kolobo derere a makyan ma na u danai ni.

¹⁸ Ana maku ma mo gbonguroi, da kanna kete u banai u cinai esheku a ni, a ubuta wa aza a ulinga.

¹⁹ Babu arabali, <<Da u lapai una u danai esheku a ni, kaci ka va, kaci ka va,>>

Da esheku a ni a danai kagbashi kete, <<Dika yi vu banka anaku a ni.>>

²⁰ Ana u bankai anaku a, da u kebe ni a nkuta ali kanna ke pecei, da u kuwai.

²¹ Da u dikai maku ma u kumbai zuva a kunu ku vuma vu Kashile va, da u va'ankai maku ma a iva'amkpatsu i ni, u gbagurai utsutsu wa da wu utai.

²² Da u dekei vali vi ni u danai, <<N folono wu ta su'uku mu n kagbashi kete m majaki, adama a na n suma a kubana u vuma vu Kashile gogo'o kata m bono.>>

²³ Vali vi ni ve ecei ni, <<Yidai da vi a kubana wu a ni anana? Kadiva ko wotoi u savu ka a ba, kpamu anana Ashibi a da feu ba.>>

Da wu ushuki u danai,<<Babu ko yoku.>>

24 U fobusoi majaki ma. Da u danai kag-bashi ka, <<Zuwa majaki ma ma dakaka, kaṭaṭ u kaṣaṭpaṭ u wala sawu ba sai n dana wu.>>

25 Da u kaṇai uye, u banai a ubutaṭ u vuma vu Kaṣhile va a kusan kugbayin ku Kamelu.

Ana vuma vu Kaṣhile we enei vuka va a kutawa, da u danai Gehazi, <<Laṇa, vuza va aza a Shunama da lo a kutawa.

26 Suma vu gasa n ayi, kaṭaṭ ve ece yi, <Vu taṭwaṭ taṭ gbaga? Vali vu nu vi taṭ gbaga? Maku maṭ nu tana?> >>

Da wu ushuki u danai, <<Babu ko yoku.>>

27 Ana u yawai a ubutaṭ u vuma vu Kaṣhile va a kusan ka, da u remei ene a ni. Da Gehazi u taṭwai u ka'angu ni, da vuma vu Kaṣhile va u danai, <<Kaṣuṭpaṭ yi, adama a na wi taṭ n unamgbi u kaṭsumaṭ kau. Vuzavaguḍu tana u sokongu mu ta, u dana mu ko yidai ba.>>

28 Da vuka va vu danai, <<Vuzagbayin n folono u taṭ maku? N dana wu ba, <Kaṭaṭ vu doro mu ba? > >>

29 Da Ilisha u danai Gehazi, <<Fobuso vu dika kalangu kava e kukiye ku nu, kaṭaṭ vu suma vu bana a kpa'a ku vuka ka. Vu gasa baci n vuma kaṭaṭ vu kyaṣaṭ yi ba. Da baci tana vuza yoku u kyaṣai nu, kaṭaṭ vu ushuku yi ba. Vu va'anku yi kalangu kavaṭ ka a aṣhi a maku a.>>

30 Ama anaku a maku a, a danai Ilisha, <<Vuzavaguḍu wi baci n wuma, mi a kukaṣuṭpaṭ wu ba.>> Da u daṅgai u banai n ayi.

31 Gehazi u lazai kelime da u va'ankai kalangu ka a aṣhi a maku ma, ama ko izumgbi, kpamu ko urotu u wuma. Da Gehazi u bonoi kugasa n Ilisha a na wa dana yi, <<Maku ma maṭ daṅgaṭ ba.>>

³² Ana Ilisha u yawai a kpa'a ka, ɗa u cinai a va'ankai keven ka ikyamba ka a iva'ankpatsu i ni.

³³ Da u uwai punu u gbagurai utsutsu, ayi n maku ma koci, u ya'in avasa u Vuzavagudu.

³⁴ Da u vaki a makanga ma maku ma, u zuwai una u ni a una u maku wa ashi a ni kpamu a ashi a maku a, n a ekiye a ni a ekiye a maku a. Ana u barukpai kaci ka ni a ikyamba i maku ya, ɗa ikyamba i maku ya i sudukpai.

³⁵ Ilisha u dangai u kanai nwalu a kubana n u bonoi a kunu. Da u doku u barukpai kaci ka ni a ikyamba i maku ya. Da maku ma ma dishai kucindere, ɗa u padukpai ashi a ni.

³⁶ Ilisha u dekei Gehazi u danai, <<Deke anaku a maku a, vuza va aza a Shunama a tawa.>> Da u dekei vuka va. Ana u uwai ɗa Ilisha u danai ni, <<Dika maku ma nu.>>

³⁷ Da u tawai u kudangi e ene a ni, u kudangi ali idika, ɗa u dikai maku ma ni wu utai.

Ilisha u takpai yaza o mogbodo

³⁸ Ilisha u bonoi a Gilga, u cinai kambulu a idika ya. Kanna kete a na kakuma ke eneki ki idashi kobolo n ayi, ɗa u danai kagbashi ka ni, <<Daɓamgu mogbodo magbayin akina, vu ya'anka eneki ilikulya'a.>>

³⁹ Vuza vu te a katsuma ka aza a ulinga a u uwai a kakamba kulansa itacishi. Da u tabai umaci u ni u shatangi motogu ma ni, ana u bonokoi a kpa'a. Da u miryai u tsungi o mogbodo mi ilikulya ya, babu vuza na u yeve ko yidai.

⁴⁰ Da a tsuwankai uma adama a na a lya'a. Ana i punu a kulya'a ilikulya'a ya, ɗa o bosoi kadawuri

a danai, <<Vuma vu Kashile, yaza yi ta punu o mogbodo ma.>> Da a iwain kulya'a ilikulya'a ya.

⁴¹ Ilisha u danai, <<A tuka n kiya.>> Ana a tukai, da u tsungi punu o mogbodo mi ilikulya'a ya da u danai, <<Pecekei uma adama a na a lya'a.>> Da tana wo okpoi nannai babu koyoku.

Ilisha u lya'atangi uma amangatawun (100)

⁴² Vuma vu yoku wu utai a Balu-shelisha, u tukai vuma vu Kashile n akutsu o boroji kamanga a na a ya'in n ili i kashina i nai gitai kuge'we. Kobolo n aza a taku a kaburma ka ni. Da Ilisha u danai, <<Nekei uma adama a na a lya'a.>>

⁴³ Ama kagbashi ka ni ka danai, <<Vi ta e kene adanshi i da yi ta a kuyawa uma amangatawun?>> Ilisha u danai ni, <<Neke le a lya'a, adama a na Vuzavagudu u dana ta, <I ta a ku lya'a ali a kasukpa kagimi.>>>

⁴⁴ Da kagbashi ka ka nekei le ilikulya'a, da a lya'i ali a kasukpai kagimi, tsu na kadanshi ka Vuzavagudu ka dansai.

5

O potsokpoi Na'aman

¹ Na'aman kovonshi vo osoji o mogono ma Siriya. U ciya ta tsugbayin a ubuta vuzagbayin vi ni kpamu wi ta a kupana u yo'o u ni, adama a na n kukiye ku ni kufa Vuzavagudu u nekei aza a Siriya ulya'i kuvon. Ayi kosoji ka ka na ka fudai kuvon, ama wi ta nu mba la ma ukutu.

² Ana aza a Siriya a bankai Isaraila kuvon, da a dikai maku me mekere de a idika ya, da wo okpoi kagbashi ka vuka vu Na'aman.

³ Kanna kete ɗa mekere ma ma danai vuka vu Na'aman, <<Ishi baci vali vu nu wi ta a kubana u keneki ka na ki a likuci i Samariya, wi ishi ku potsokpo yi mbala mu ukutu n ni.>>

⁴ Da Na'aman u banai u danai vuzagbayin vi ni, <<Ili i na mekere ma na ma utai a Isaraila va ma danai ni.>>

⁵ Da mogono ma Siriya ma danai, <<Bana, mi ta a kudana katagarda ka akaka a kubana u mogono mi Isaraila.>>

Da Na'aman u dangai u dikai azurufa akan kamangankupa (30,000) n na azanariya akan a tali (6,000), n ntogu n ku'uka kupa.

⁶ U bankai mogono mi Isaraila n katagarda ka na ka danai, <<N katagarda ka nampa ka'a mi a ku su'uku wu kagbashi ka va Na'aman. N ciga ta vu potsokpo yi mbala mu ukutu u ni.>>

⁷ Ana mogono mi Isaraila me kecei katagarda ka, da gogo lo u karasai ntogu n ni adama u namgbi u katsuma u danai, <<Mpa Kashile ka'a, vuza vu na wa kuna ko vuza vu na u kuneke wuma? Adama yidai da mogono ma Siriya maku su'uku n akaka m potsokpo vuza vu mbala mu ukutu? Lana bi'i tsu na vuma vu nampa wi a kuzama mu vishili.>>

⁸ Ana Ilisha vuma vu Kashile u panai a danai mogono mi Isaraila ma karasai n ntogu n ni, da u su'uki ni n akaka u danai, <<Adama a yidai da vu karasai ntogu n nu? Dana vuma va u tawa wu aya, wi ta e kuyeve a na keneki ki punu a Isaraila.>>

⁹ Da Na'aman u banai na odoku a ni n ekeke odoku a ni, u shamgbai u tsutsu kpa'a ku Ilisha.

¹⁰ Ilisha u suki vuza vu usuki u danai Na'aman <<Bana e Kuyene ku Urudu vu sumba kucindere punu a mini ma, ukpan wi ikyamba i nu yi ta a kupotso yo okpo gbaga.>>

¹¹ Da Na'aman u lazai n wupa, n u danai, <<Mpa n sheshe ta ko keneki ka ki ta a kutawa wa awa, kata u shamgba e kelime ka va, u ya'an avasa u Vuzavagudu Kashile ka ni, kata u dangusa kukiye ku ni a ubuta wu ukutu wa adama a na u potsokpo mu.

¹² Kuyene ku Abana n kuyene ku Faraparu ndolu n re a Dimaska n nanlo, a la'a mini mi Isaraila raka ba? Ishi baci m sumba ta e kute mi ishi a kupotso.>> Da u kpatalai n wupa u lazai.

¹³ Agbashi a Na'aman a tawai wa ni da a danai ni, <<Vuzagbayin, ishi baci keneki ka Kashile ka u dana wu ta vu ya'in ili i gbayin i yoku, vi a kuya'an ba? Adama a na u danai nu, <Bana vu sumba koci vi ta a o kupotso?> >>

¹⁴ Da Na'aman u gidajai a kubana o Kuyene ku Urudu da u libai kucindere tsu na vuma vu Kashile u danai. Da ukpan wu ikyamba i ni yo okpoi a na ikyamba i maku, da u potsoi.

¹⁵ Da Na'aman n uma a ni o bonoi a ubuta u vuma vu Kashile va. U yawai u shamgbai e kelime ka Ilisha da u danai ni, <<Gogo na n yeve ta babu Kashile ko yoku aduniyan a nampa sai a Isaraila koci. Mi ta ufolu u nu, vuzagbayin, isa kune'e ku kagbashi ka nu.>>

¹⁶ Ilisha wu ushuki u danai, <<Vuzavagudu wi baci n wuma, vuza na mi a kucikpa, mi a kisa ili ba.>> Na'aman u gutsakai ni wi isa, da u iwain.

¹⁷ Da Na'aman u danai, <<Vi baci a kisa ba, kašukpa mu kagbashi ka nu n kenuku kayala ka likuci i nu tsu na odoku e re a kufuḍa kudika a banka mu a kpa'a. Adama a na mi o kudoku ma ya'an kune'e wa aṃali o yoku ba, sai u Vuzavaguḍu koci.

¹⁸ Ama ya'an Vuzavaguḍu u cinukpaka kagbashi ka ni unushi u ni adama ili i te i nampa. Da baci n tonoi vuzagbayin va a ku uwa a'isa a Rimon adama a kucikpa, ya'an Vuzavaguḍu u cinukpaka kagbashi ka ni ḍa baci feu n kuḍaṅki ka kaṃali ka.>>

¹⁹ Da Ilisha u danai ni, <<Wala m maṭana.>>

Ama a na Na'aman u lazaṃi ḍa'angi.

²⁰ Da Gehazi ka gbashi ka Ilisha, vuma vu Kašile, u sheshei a kaḍu ka ni u danai, <<Laṇa, tsu na, vuzagbayin va u kašukpai Na'aman vuza va aza a Siriya nanlo u lazaṃi nanai. Wi isa ili wa ni ba, Vuzavaguḍu wi baci n wuma, mi ta o kutono yi mi isa ili yoku wa ni.>>

²¹ Da Gehazi u tonoi Na'aman n ilaḍi. Ana Na'aman we enei ni a kuṭawa wa ni n ilaḍi, ḍa u cipai ekeke vu odoku u gasai n ayi u danai, <<Yi ḍai i gitai?>>

²² Gehazi wushuki u danai, <<Gbaga ko ili. Vuzagbayin va ḍa u suki mu wa nu u danai <Gogo na ḍa eneki e re a kaṭsuma ka eneki a ṭawai wa va a likuci ya aginda i Ifirayimu. I ta ufolu vu neke le azurufa aḱpaṇ a tatsu (3,000) n ntogu ku'uka kure.> >>

²³ Na'aman wu shuku u danai, <<Mi ta ufolu nu vi isa azurufa aḱpaṇ a ṭali.>> (6,000) u gutsakai Gehazi wi isa azurufa aḱpaṇ a ṭali a, ḍa u kaṭala ka ni an njaki n e re, kobolo n ntogu ku'uka kure.

U danai agbashi e re a dīkaka Gehazi a kubana a kpa'a.

²⁴ Ana a yawai a kaginda dēvu n kpa'a ku Ilisha, dā Gehazi wī isai ucanuku wa ekiye agbashi a, u ukai a kpa'a. Da u danai le a kpatala o kubono.

²⁵ Gehazi u uwai a kpa'a u shamgbai e kelime ka vuzagbayin vi ni. Da Ilisha we ecei ni,

<<Tedai vi ishi vu banai, Gehazi?>>

Da wu ushuki, <<Kagbashi ka nu kabana a ubuta u yoku ba.>>

²⁶ Ilisha u danai ni, <<Kađu ka va ka dana mu ta ana vuma va u cipai ekeke vu odoku a ni u gasai n avu. Da vi isai ikebe, n ntogu, n kashina ka ndanga n zaitu n kashina ki itacishi, n lala, n ushiga wa anaka, n agbashi amaçi n ali?

²⁷ Adama nannai mbala mu ukutu n Na'aman mi ta o kubono wa nu n uma a nu ali uteku n uteku.>> Gehazi wu utai wu Ilisha n mbala mu ukutu da warumai kparasha.

6

Ilisha u zuwai vuyum vu kogovu vu tadukpai a mala.

¹ Kanna kete da kakuma ke eneki a danai Ilisha, <<Lana, a ubuta u na ci idashi u ya'an ta kenu.

² Ya'an tsu bana e Kuyene ku Urudu a ubuta u na tsa kukapa ogboli a ndanga. Kata tsu doku ubuta wu idashi u na u kuyawa tsu.>>

Da wu ushuki u danai, <<Banai.>>

³ Da vuza te punu a katsuma ke eneki ka, <<U gutsakai Ilisha u bana kobolon n ele.>>

Da wu ushuki, <<Mi ta a kubana.>>

⁴ Da u banai n ele.

Ana a yawai e Kuyene ku Urudu, da a gitai kukapa ndanga.

⁵ Ana vuza te a katsuma ke le wi a kukapa madanga, da kogovu ka ke shemgbei ka yikpai a mini. Da vuma va u bosoi kadawuri u danai, <<Vuzagbayin va, kogovu ko okopu ka'a.>>

⁶ Ilisha we ecei ni, <<Teda ka ka yikpai?>> Ana u yotsongi ni ubuta wa, da Ilisha u kodoi macaka u variki a ubuta wa, da vuyum vu kogovu ka ka tadukpai.

⁷ Ilisha u danai <<Dika ka'a.>> Da u ukai kukiye u dikai ka'a.

Ilisha u Iya'i osoji a Siriya n kuvon.

⁸ Kanna ko yoku an mogono ma Siriya mi o kuvon n aza a Isaraila, u lansa odoki a ubuta wa osoji a gbara-gbara a ni u danai, <<Mi ta a kuzuwa atsur a va a ubuta u kaku.>>

⁹ Da Ilisha vuma vu Kashile u suki n katagarda ka akaka a kubana u mogono mi Isaraila u danai, <<Zukai, kata i tono ubuta u nampa ba, adama a na aza a Siriya i ta a kugidala a kubana de.>>

¹⁰ Da mogono mi Isaraila ma suki uma a bana a lana ubuta u na vuma vu Kashile va u danai. Ayin tutu Ilisha u tsu barangu ta mogono, u yongo ufobushi adama a ubuta u nanlo.

¹¹ Da Mogono ma Siriya ma namgbai katsuma kau. U bolongi osoji a gbara-gbara a ni we ecei le, <<Yayi u tsu banka n kadanshi ka tsu u mogono mi Isaraila?>>

¹² Da vuza te a katsuma ke le wu ushuki u danai, <<Ko vuza, vuzagbayin mogono, Ilisha keneki ka Isaraila ka a ka tsu dana mogono mi

Isaraila kadanshi ka na vu tsu dansa, ko a kunu ku asa ku nu.>>

¹³ Da mogono ma danai, <<Banai i lansa ubuta u na Ilisha wi, adama a na n suku e reme yi.>> Da a panai arabali <<Wi ta a Dotan.>>

¹⁴ Da mogono ma suki osoji a bundai, n odoku, n ekeke odoku a kubana de. A banai n kayin a kanzai likuci ya.

¹⁵ Makyan ma na kagbashi ka vuma vu Kashiile u dangai n usana wu utai, da we enei osoji, n odoku n ekeke odoku a kanzai likuci ya. Da kagbashi ka ko orukpoi ka danai, <<Vuzagbayin va, yidai tsa kuya'an?>>

¹⁶ Da u danai ni, <<Kata vu pana wovon ba, adama a na aza a na i kobolo n atsu, a la'a ta aza a na i kobolon n ele.>>

¹⁷ Da Ilisha u ya'an avasa u Vuzavaguđu u danai, <<Vuzavaguđu, mi ta ufolu u nu, bayuwa aashi a ni adama a na we ene.>> Da Kashiile ka bayuwai aashi a kagbashi a, a na u lanuki da we enei nsansa tukpa n odoku n ekeke odoku akina ukara'i n Ilisha.

¹⁸ Ana aza a Siriya a yawai devu adama a na a ya'an kuvon n ayi, da Ilisha u ya'in avasa u Vuzavaguđu u danai, <<Mi ta ufolu u nu zuwa uma a nampa a a yimbaa>> Da tana u zuwai aashi le a yimbaai tsu na Ilisha u folonoi.

¹⁹ Da Ilisha u danai le, <<Uye u da da ba, kpamu likuci i da da ba. Tonoi mu, mi ta a kubanka da u vuza vu na yi a kulansa.>> Da u purai le a kubana a Samariya.

²⁰ Gogo lo a na a uwai a likuci i Samariya, da Ilisha u vasai u danai, <<Vuzavaguđu bayuwa

a₁shi ele adama a na e ene.>> Da Vuzavagudu u bayuwai a₁shi ele da enei ka₁ci ka₁le e mere ma aza a Samariya.

²¹ Ana mogono mi Isaraila me enei le da u danai Ilisha, <<Vuzagbayin va, mu una le? Mu una le?>>

²² Ilisha wu ushuki, <<Ka₁ta₁ vu una le ba. Vi ta₁ a ku una aza a na vu remei a ubuta₁ u kuvon n kotokobi ka₁ nu? Ne'e ele ilikulya'a n mini mo kuso'o, ka₁ta₁ vu ka₁sukpa₁ le o bono u vuzagbayin vi le.>>

²³ Da mogono mi Isaraila mo fobusoi ka₁diva₁ kagbayin adama e le. Ana a lya'i o so'i, da u ka₁sukpai le obonoi u vuzagbayin vi le. A makyan ma nanlo aza a Siriya o doku a banka aza a Isaraila kuvon ba.

Ben-hadadu u kanzai Samariya n kuvon

²⁴ Ayin a na ilo Ben-hadadu mogono ma Siriya u bolongi osoji a₁ ni da a kumbai a₁ kanzai likuci i Samariya n kuvon.

²⁵ Da a ya'in kambulu gbani-gbani adama a na likuci ya i geshe ta₁ ukanji, ali e dengei aci njaki azurufa amanganashi, kagimi ka kagisamkpatsu ka awiyan o modoi tankpamu azurufa a tawun.

²⁶ Kanna kete an mogono mi Isaraila wi a nwalu a mashilya ma₁ likuci, da vuka vu yoku vu bankai ni n mas₁hi u danai, <<Banka₁ mu, vuzagbayin va mogono.>>

²⁷ Da mogono mu ushuki ma danai ni, <<Vuzav-agudu u banka₁ wu baci ba, mpa yidai mi a kufuda kuya'an? Tedei mi a kuciya₁ ilikulya ko makyan ma na n kuneke wu?>>

²⁸ Mogono me ecei ni, <<Yidai yi a kubala wu?>>

Da wu ushuki, <<Vuka vu nampa da u danai mu, <Tsu takuma maku ma_v_a_anna, kayin ka asa baci kata_tsu kotso ma_ni.>

²⁹ Da tsu su'wain maku maya_tsu takumai. Ana kayin ka asai da n danai ni <Tsu una ma_ni tsu takuma.> Da u sokongi ma_ni.>>

³⁰ Ana mogono ma panai nannai da u karai ntogu n ni. A na wi a nwalu a mashilya ma_likuci, da uma ene ni na akashi a_unamgbi u katsuma.

³¹ Mogono ma danai, <<Ya'an Kashi ka takacika mu ali u la'a nannai, da baci n kpa_dai ku-takpa kaci ka Ilisha anana, maku ma Shafatu.>>

³² Ilisha lo a idashi a kpa'a ku ni kobolo nu nkoshi m gbara_gbara mi Isaraila, Ana mogono ma suki vuza vu usuki u reme Ilisha. Ama babu kalingata ka ka yawa, da Ilisha u danai nkoshi m gbara_gbara ma, <<Yi ene ta? Tsu na vuza vu magalaka vu nampa u suki vuza u tawa_u takpa kaci ka_va. Da baci vuza vu usuki u yawai, kata_i bayangi punu n tsupulai. Makyan kenu, ci ta_a kupana izumgbi i vuzagbayin ni o kutono yi kacapa.>>

³³ Babu Ilisha u kotso kadanshi, da mogono ma yawai ma danai, <<Vuzavagudu da u tukai tsu n atakaci a nampa. Adama yidai da n kuvana Vuzavagudu kparamu?>>

7

¹ Ilisha u danai, <<Panai kadanshi ka Vuzav-agudu, makpa'a a makyan ma nampa i ta_a ku denge kiya ku singai kagisamkpatsu kazurufa

kete, n agisamkpatsu e re a icu'u i bale kazurufa kete a u tsutsu u Samariya.>>

² Vuzagbayin vu osoji vuza na wi kobolo m mogono u danai vuma vu Kashile, <<Lana, ko da baci Vuzavaguđu n kaci ka ni u bayuwai utsutsu u gadi, ili i nampa yi a kuya'an nanai?>>

Ilisha u dana ni, <<Vi ta e kene n ashi a nu, vi tana a kulya'a ko i te ba.>>

Nkutu m banai a katsura ka irala i le.

³ A ya'an ta uma anashi, aza a mballa mu ukutu, aza a na idashi u tsutsu u likuci i Samariya. Da a dansai, <<Adama a yidai tsa ku shamgba punu na ali tsu kuwa?

⁴ Tsu dana baci, <Ci ta a ku'uwa punu a likuci,> Kambulu ki ta a ku una tsu de. Da baci kpamu tsu dangi punu na ci ta a kukuwa. Adama nannai tsu bana tsu neke kaci ka tsu a katsura ka aza a Siriya. Da baci a kasukpai tsu n wuma, derere. Da baci tana a unai tsu, ukpa u daɗa ci ishi a kuvana.>>

⁵ Da a dangai ci na de kanna ka yikpa, a banai a katsura ka aza a Siriya. Ana a yawai a kaga'in ka katsura ka, a cina punu uma ba,

⁶ adama a na Vuzavaguđu u zuwa ta aza a Siriya a panai izumgbi adanshi odoku a da n ekeke odoku n kakuma ko osoji ka'a ki lo a kutawa. Da a dananai, <<Lana, mogono mi Isaraila ma banuku ta ngono n Hitiya n ngono n Masar adama a na a lya'a tsu n kuvon.>>

⁷ Da a sumai ci na de kanna ka yikpa, da a kasukpai apam e le n odoku le n njaki n le, a kasukpai katsura ka, a sumai adama a na a la'aka n wuma.

⁸ Ana nkutu n anashi ma n yawai a kaga'in ka katsura ka, da a uwai a kapam ke te a lya'i o so'i, da a purai azurufa na azanariya, n akashi, a banai o sokongi. Da o bonoi a uwai a kapam koyoku kpamu, da a purai ucanuku punu, da kpamu o sokongi.

⁹ Da a dananai, <<Ci ya'an mejege ba. Anana kanna ka arabali a singai a da, da baci tsu padai bini a kubana usana, atakaci i ta a kufuda kutawa tsu, ya'an tsu bana tsu dana a kpa'a ku mogono.>>

¹⁰ Ana a yawai devu n utsutsu u likuci da a dengusai alakatsu a danai aza a kindi, <<Tsu bana ta a katsura ka aza a Siriya ko vuma tsu cina de ba, babu kpamu izumgbi i vuma. Odoku ada n njaki koci ushiyishi apam e le, i ta lo tsu na a kasukpai le.>>

¹¹ Da aza a kindi a salai arabali a, a danai kpa'a ku mogono.

¹² Da mogono ma dangai n kayin, u danai a gbashi a ni, <<Ya'an n dana da ili i na aza a Siriya a ya'ankai tsu. E yeve ta ci ta n kambulu, da da i zuwai da a sumai e shedeki a kakamba, i ta kusheshe, <Yi ta a kuta a kasukpa likuci ya, kata tsu reme le n wuma, ci isa likuci ya.> >>

¹³ Vuza vu te punu a katsuma ko nkoshi gbara-gbara ma ulinga u n mogono wu ushuki, <<Ya'an uma o yoku a dika odoku a tawun aza a na a buwai, a bana o godumo ili i na tsu panai. Da baci a unai le, wo ko okpo ili i yoku ba n a tsu na ci idashi a likuci, adama a na a tsu va feu ukpa u da ci a kuvana.>>

¹⁴ Da a zagbai ekeke odoku e re n odoku e le, da mogono ma suki uma a u danai le, <<Banai i godumo ili i na i gitai n osoji a Siriya.>>

¹⁵ Da o tonoi le ali a kubana o Kuyene ku Urudu, a cinai akashi n ucanuku u kuvon le uvarukushi a uye raka, u na aza a Siriya a varukushi a makyan ma na i o moloko a suma. Da alingata a o bonoi a danai mogono.

¹⁶ Da uma a likuci i Samariya utai ni iladi a kubana a katsura ka aza a Siriya a purai ucanuku u gbani. Da e dengei kagisamkpatsu ka kiya kete kazurufa, agisamkpatsu e re a icu'u i bali kazurufa feu, tsu na kadanshi ka Vuzavagudu ka danai.

¹⁷ Vuzagbayin vu osoji vu na mogono ma zuwai wu inda u tsutsu u likuci wa, da kabundai ka uma ka dasa ni ali u kuwai, tsu na Ilisha vuma vu Kashile u danai mogono a na u banai kene yi.

¹⁸ Tsu na kpamu vuma vu Kashile u danai mogono <<Makpa'a a makyan ma nampa, i ta e kudenge agisamkpatsu e re a icu'u i bali kazurufa, n kagisamkpatsu ka kiya kazurufa feu a u tsutsu u likuci i Samariya.>>

¹⁹ Vuzagbayin vu osoji va wu ushuki vuma vu Kashile a makyan ma nanlo, u danai, <<Ko da baci Vuzavagudu u bayuwai u tsutsu u gadi, ili i nampa ya yi ta a kuya'an nannai?>> Ilisha tana u danai ni, <<Vi ta e kene n ashi a nu, ama vi tana a kulya'a ili ba.>>

²⁰ Ta tana ili ya i ya'in n ayi nannai. Uma a da a dasai ni a utsutsu u likuci ali u kuwai.

O bonokoi vuka vuza va aza a Shunemu ubuta_ u ni

¹ Ilisha u dana ta_ vuka vuna u bonokoi maku ma_ ni n wuma, <<Da_nga_ vu suma n muku n nu a kubana a_ ubuta_ u yoku, adama a na Vuzavagudu wi ta_ a_ kutawa_ka_ n kambulu a idika ya ali aya_ e cindere.>>

² Da vuka va vu da_nga_i u ya'in tsu na vuma vu Kashile va u danai. Da u lazai n aza a kpa'a a_ ni a_ da_sangi a idika ya aza a Filisitiya aya_ e cindere.

³ Ana aya_ e cindere a lazai, da vuka va vu utai a idika i Filisitiya u bonoi. U banai u mogono adama a na o bonoko yi n kpa'a ku ni n kashina ka_ ni.

⁴ Mogono a kadanshi n Gehazi, kagbashi ka vuma vu Kashile, u danai, <<Dana mu arabali ili i gbagbain i na Ilisha u ya'in.>>

⁵ Ana wi a kudana mogono tsu na Ilisha u de_gusa_i ka_kpisa, da vuka vu na Ilisha u bonokoi maku ma_ ni n wuma u uwai n ma_shi u mogono, ufolu o bonoko yi n kpa'a ku ni n kashina ka_ ni.

Da Gehazi u danai, <<Vuka vu da_da na vuzag-bayin va_ mogono, maku ma na Ilisha u bonokoi n wuma u ni ayi da na.>>

⁶ Ana mogono me ecei vuka va, da tonokoi ni ukuna wa.

Da mogono ma zuwai vuza vi te a_ ka_tsuma_ ka nkoshi m gbara_gbara_ n kefeku, u danai, <<Bonokoi ni n ili i na yi i ni, n kodokpotsu ki ili i na a kya'i punu a kashina ka ali a kanna ka na u ka_sukpai idika ya a_ kutawa_ gogo na.>>

Haziyelu wu unai Ben-hadadu

⁷ Ilisha u banai Dimaska, a makyan ma na Ben-hadadu mogono ma Siriya wi a mbala. Ci na de a dana mogono, <<Vuma vu Kashile u ta wa ta a likuci i nampa.>>

⁸ Da mogono ma danai Haziye lu, <<Dika kune'e vu bana u vuma vu Kashile. Vu dana yi we ece ke wu Vuzavagu du, <Mi ta a kutana a mbala n va?>>>

⁹ Haziye lu u banai wi Ilisha n kune'e ku canuku icu'u kakau u Dimaska, u na arakuma amangere a dikai. Ana u yawai da u shamgbai e kelime ki Ilisha da u danai, <<Maku ma nu Ben-hadadu mogono ma Siriya ma a u suku mu me ece wu, <Ko wi ta a kutana a mbala n ni?>>>

¹⁰ Ilisha wu ushuki, <<Bana vu dana yi, <Mayun wi ta a kutana,> Ama Vuzavagu du u yotsongu mu ta wi a kula'a ba wi ta a kukuwa.>>

¹¹ Ilisha u kanai kindi Haziye lu, ali Haziye lu u panai wono. Da vuma vu Kashile va u bosoi n mashi.

¹² Haziye lu we ecei, <<Yidai i zuwai vuzagbayin va mashi?>> Ilisha wu ushuki u danai,

<<Adama a na n yeve ta kawuya ka na vi a kuya'anka aza a Isaraila. Vi ta o ku songu likuci yi nshilya n le, kata vu una muku mo olobo ele n kotokobi, vi ta kpamu a kubasangu aci a muku n le a idika, kata kpamu vu karukpasa a maci le aza atsuma.>>

¹³ Da Haziye lu u danai, <<Ninidai kagbashi ka nu ka kufuda kuya'an ili i gbayin i nampa, mpa meshe'e,>> Da Ilisha u dana ni,

<<Vuzavagu du u yotsongu mu ta vi ta o ko okpo mogono ma Siriya.>>

14 Ana Haziylu u bonoi da Ben-hadadu we ecei ni, u danai, <<Yidai Ilisha u danai ni nu?>> Haziylu u danai, <<U dana mu ta mayun vi ta a kutana.>>

15 Ama a na kayin kasai da Haziylu u dikai ogbodo u yeki a mini da u palai ashi o mogono, ali u kuwai. Da Haziylu wo okpoi mogono ma Siriya a una u Ben-hadadu,

Jehoram mogono ma Yahuda

16 A kaya ka tawun ko tsugono tsu Joram maku ma Ahabu mogono mi Isaraila, da Jehoram maku ma Johoshafatu mogono ma Yahuda u gitai tsugono.

17 Jehoram n aya kamangankupa n e re ana wo okpoi mogono, da u lya'i tsugono a Urushelima aya kunlai.

18 Jehoram u tonoi uye u mogono mi Isaraila tsu na kpa'a ku Ahabu ku ya'in, adama a na u zuwa ta mekere ma Ahabu. U ya'in kagbanigbani a ashi a Vuzavaguɗu.

19 Ama Vuzavaguɗu u ciga ku una idika i Yahuda ba, adama a na u ya'an ta uzuwakpani n Dawuda, u danai, ntsukaya n ni mi ta a kulya'a kelime n kulya'a tsugono.

20 A ayin a na Jehoram wi a kulya'a tsugono a idika i Yahuda, da aza a Edom a ya'ankai ni ugbamiwasuvu da a zuwai mogono me le.

21 Da Jehoram wu utai n ekeke odoku a ni u banai a likuci i Jayiru. Da aza a Edom a kanza ni n akumbi ekeke odoku a ni, ama da Jehoram u lapai le n kayin, da osoji a ni a sumai o kubono a i uwa i le.

²² Ta aza a Edom i a kuya'anka aza a Yahuda ugbamiwasuvu nannai ali n anana. A makyan me te ma'a likuci i Libina feu i ya'ankai aza a Yahuda ugbamiwasuvu.

²³ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jehoram n ili i na u ya'in raka yi ta udani a katagarda ka arabali ko ngono n Yahuda.

²⁴ Da Jehoram u bankai ukpisa da a cidangini kobolon ni ikaya i ni a likuci i Dawuda. Da Ahaziya maku ma ni wo okpoi mogono a una u ni.

Ahaziya mogono ma Yahuda

²⁵ A kaya ka kupa n ka ire ko tsugono tsu Joram maku ma Ahabu mogono mi Isaraila, Ahaziya maku Jehoram mogono ma Yahuda u gitai tsugono.

²⁶ Ahaziya wi ta na aya kamanga n e re a na wo okpoi mogono. U lya'i tsugono a Urushelima kaya ke te. Kula ka anaku a ni ku da Ataliya, ayi vashi vu Omiri mogono mi Isaraila ma'a.

²⁷ Ana wo okpoi Ahaziya u zuwai mekere ma Ahabu, da u tonoi uye u gbani-gbani u kpa'a ku Ahabu. U ya'in kagbanigbani a ashi a Vuzavagudu.

²⁸ Ahaziya u gba bai kaci n Jehoram maku ma Ahabu a banai kuya'an kuvon n Haziye lu mogono ma Siriya. A Ramotu-giliyadu, da aza a Siriya a ya'ankai Joram usan.

²⁹ Da mogono Joram u bonoi a likuci i Jezirelu, adama a na a lana yi untsu a ni a na aza a Siriya a ya'ankai ni a Ramotu, a na u banai kuya'an kuvon n mogono Haziye lu.

Da mogono Ahaziya maku ma Jehoram mogono ma Yahuda u banai adama a na u kyaṣa yi, a na a uka ni uṣaṇ.

9

A zagbai Jehu wo okpoi mogono mi Isaraila

¹ Ilisha keneki u ḑekei vuma vu te a kaṭsuma ke eneki u danai ni, <<Fobuso, vu shiya motogu ma nu n kaḑambura, vu ḑika kedeḑe ka mani'in ma zaitu a kukiye ku nu, vu bana a Ramotu-giliyadu.

² Da baci vu yawai ḑe, kaṭa vu laṣa Jehu maku ma Jehoshafatu vashi vu Nimshi. Vu zuwa yi u ḑaṅga a ubon wa aja'a ni kaṭa vu uka yi a kunu ka asuvu.

³ Kaṭa vu ḑika kedeḑe ka mani'in ma zaitu ma vu tsunki a kaci, kaṭa vu dana, <Ili i na Vuzavaguḑu u danai i ḑanna, m zagba wu ta mogono mi Isaraila.> Kaṭa vu bayuwa utsutsu vu suma, kaṭa vu geshe ba.>>

⁴ Da kolobo ka, ayi na wi keneki ka, u ya'ain tsu na a danai ni, u banai a Ramotu-giliyadu.

⁵ Ana u yawai ḑe, ḑa u cinai ovonshi o osoji a idaṣhi a ubuta ute. Da u danai, <<Mi ta n akaka a nu Kovonshi.>> Da Jehu we ecei,

<<Akaka a yayi a kaṭsuma ka tsu?>> Da wu ushuki udanai,

<<Akaka a nu, Kovonshi.>>

⁶ Da Jehu u ḑaṅgai, a uwai a kpa'a. Da keneki ka ka tsunki Jehu mani'in a kaci, <<Ili i na Vuzavaguḑu, Kaṣhile ki Israila ka danai, m zagba wu ta mogono mi Isaraila uma a Vuzavaguḑu.

⁷ Avu ɗa va kuna kpa'a ku Ahabu vuzagbayin nu, adama a na n takacika Jezebelu adama a mpasa n eneki n kagimi ka agbashi a na wu unai.

⁸ Kpa'a ku Ahabu ki ta a kuya'an wuni raka, mi ta a ku una maku mo kolobo dem, vuza gbani ko kagbashi.

⁹ Mi ta a kuzuwa kpa'a ku Ahabu ko okpo an kpa'a ku Jerobuwam maku ma Nebatu, n kpa'a ku Basha maku ma Ahija.

¹⁰ Jezebelu tamkpamu nshe'e n ɗa n kutakuma inyama i ni a kapashi ka Jezirelu, babu tana vuza na u kucidangu yi.>> 'Da keneki ka ka bayuwai utsutsu wu utai u sumai.

¹¹ Ana Jehu wu utai a kubana a ubuta wa aza a ni osoji, ɗa ecei ni a danai, <<Nini dai gbaga ɗa ko? Yidai i tukai kajarishi ka nampa wa anu?>>

Jehu wu ushuki le u danai, <<I yeve ta vu cu'u vu vuma va n ili i na u tsu dansa.>>

¹² Da a danai, <<Mayun ɗa ba, dana tsu ili i na u danai nu.>>

Da Jehu u danai le, <<Vuma va u dana mu ta, <Vuzavagudu u danai, n zagba wu ta vu okpo mogono mi Isaraila.> >>

¹³ Gogo lo, ɗa o fodoi aminya a gbagbain ele, o poloi a idika adama a na Jehu u dasa zuva. Da a likai kavana n orukpoi, <<Jehu ɗa mogono.>>

Jehu wu unai Joram n Ahaziya

¹⁴ Jehu maku ma Jehoshafatu vashi vu Nimshi, u ya'in nsata tsu na a ku una Joram mogono. Makyan ma nanlo tana Joram de n osoji a Ramotu-giliyadu ele a kinda idika yi Isaraila a kpada Haziyele mogono ma Siriya

15 Ama makyan ma nanlo wana dai Joram mogono u bono u Jezirelu, a lana usan una aza a Siriya a uka ni a ubuta u kuvon. Da Jehu u danai osoji, <<Da baci i cigai mu mo okpo mogono, kata i kasukpa vuza wu uta a likuci u bana u Jezirelu u dana arabali a ili i na ci ya'in ba.>>

16 Da Jehu u fobuso keke vu odoku o kuvon a ni u kumbai a kubana u Jezirelu, a ubuta u na Joram wi a iva'in. Ahaziya mogono ma Yahuda feu cina u bana kulaṇa vuza vu usan Joram.

17 Ana vuza kindi ku mashilya ma Jezirelu, we enei Jehu n uma a ni a kutawa, da u salakai Joram, <<Me ene ta uma a kutawa n e keke odoku.>>

Joram mogono u danai, <<Suku kakumbi ko odoku u bana we ece le, <I tawa ta m matana? > >>

18 Kakumbi ko kodoku ka u banai u gasai n Jehu u danai, <<Mogono ma ciga ta me yeve, <M matana ma'a vu tawai?> >>

Jehu wu ushuki. <<Yidai i burai nu m matana? Tono mu kacapa.>>

Da vuza kindi va u danai mogono, <<Kalingata ka na i suki u gasa ne le va, u bono ba.>>

19 Da mogono ma suki kakumbi ko odoku ka i re u banai u danai le. <<Mogono ma ciga ta me yeve <M matana ma'a i tawai?> >>

Jehu wu ushuki, <<Yidai i burai nu m matana? Tono mu kacapa.>>

20 Da vuza kindi va u doku u danai, <<Vuza vu i re vu na vu suki va u cina le ta ama wi o kubono feu ba. Nwalu ma mi ta an nwalu n Jehu maku Nimshi, adama a na wi ta nwalu tsu kajarishi.>>

²¹ Joram mogono me nekei kadanshi, u danai, <<Fobusokoi mu keke vo odoku va,>> Da Joram mogono mi Isaraila n Ahaziya mogono ma Yahuda a dangai, e keke odoku le a kubana kugasa n Jehu. Da a cina ni a kapulaka ka Nabot vuza va aza a Jezirelu.

²² Ana Joram wu enei Jehu, da u we ecei ni, <<Vu tawa ta m matana? Jehu wu ushuki u danai,>>

<<Nini dai wo ko okpo matana? A na anaku anu Jezebelu u tukai tsu nu nkunu n kagbanigbani a ubuta dem?>>

²³ Joram u kpatalai n kodoku ka ni u sumai, e kudeke Ahaziya, <<Na lo kagbanigbani ka'a Ahaziya!>>

²⁴ Da Jehu u rono i utan u tawai Joram e mere ma kucina n kaya da ka uwai ali a kadu. Da u yikpai e keke vu odoku vi ni.

²⁵ Jehu u danai Bidikaru kagbashi ka ni, <<Dika yi vu taduku yi kapulaka ka Nabot vuza aza a Jezirelu. Ko vu ciba ta n kanna ka na mpa n avu ci an nwalu kobolon Ahabu esheku a ni, da Vuzavagudu u ya'in kene ku wuya adama a ni?

²⁶ <Mayun nayi mene ta mpasa n Nabot n mpasa n maku ma ni, Vuzavagudu u danai, N kucina ta mi ta a kutsupaka yi a vu ya'in a kapulaka ka nampa.> Adama nanai dika yi vu taduku yi punu a kapulaka ka Nabot ka tsu na kadanshi ka Vuzavagudu ka danai.>>

²⁷ Ana Ahaziya mogono ma Yahuda we enei ili i na i gitai, da u sumai u tonoi uye a kubana Betuhagan. Da Jehu u guvai ni, n u danai, <<Una ni feu.>>Da a uka ni usan punu e keke vo odoku vi ni

ayi a kukumba kaginda ka Guru, kana ki devu n Ibileyam. Da u sumai a kubana a Magido u kuwai de.

²⁸ Agbashi a ni a dika ni e keke vu odoku o kuvon a kubana a Urushelima, a cidangini a kasaun ka ni kobolo n ikaya i ni a likuci i Dawuda.

²⁹ A kaya ka kupa n kete ka tsugono tsu Joram maku ma Ahabu, Ahaziya wo okpoi mogono ma Yahuda.

Ukpa u Jezebelu

³⁰ Ana Jehu u tawai a Jezirelu, da Jezebelu u panai ka'a, da u lapulai ashi a ni n isukumushi, da lapulai kanji ka ni, da u lanuki n katusu ka kunu.

³¹ Ana Jehu u uwai utsutsu u kefeku, da Jezebelu we ecei ni <<Vu tawa ta m matana ko vuza vu magalaka? Vi ta tsu Zimiri vuza na wu unai vuzagbayin vi ni?>>

³² Ana Jehu u dangusai ashi a ni da we enei ni da u danai, <<Yayi wi a kucina kuva?>> Ko vuza yoku wi ta lo? Da ndari n ni n re ko n tatsu indanai ni.

³³ Jehu u danai le, <<Taduku ni a idika.>> Da tana a taku ni n katusu ka kunu ka. Mpasa n ni n tsuwain a ubuta dem a kasaka n ikyamba yo odoku. Da Jehu u zuwai odoku a dasai ni.

³⁴ Da Jehu u uwai a kefeku ko mogono u lyai u so'i. Ana u ya'in nannai da u danai, <<Banai i cidangu vuka vu una u wuya va, adama a na mekere mo mogono ma'a.>>

³⁵ Ana a banai kucidangu vuka va, moko ma kaci ma'a a cinai n ene ne ekiye koci.

³⁶ Da o bonoi a danai Jehu, da u danai, <<Kadanshi ka Vuzavaguđu ka shana ta ka na ka utai una u Iliya vuza va aza a Tishibi, <A

uƙon u Jezirelu u ɗa nshe'e n kutakuma inyama i Jezebelu.

³⁷ Ikyamba i Jezebelu yi ta o ko okpo tsuta a na aƙiyaŋ nnama punu a kakamba ka Jezirelu, tsuna babu vuza na u kufuɗa kudana, Jezebelu ɗa na va.> >>

10

Jehu wu unai aza a kpa'a ku Ahabu

¹ Muku n Ahabu aza a na idaŋshi a Samariya uma amangatatsu n kupa. Da Jehu u ɗanai atagarda akaka u suki n aɗa a kubana a Samariya, n aza o tsugono tsu Jezirelu, n nkoshi m gbara-gbara, n aza a na i a kinda muku n Ahabu. U ɗanai,

² <<Da baci yi isai atagarda akaka a nampa, muku n mogono mi ta ekiye a ɗa, yi ta kpamu n ekeke odoku o kuvon, n likuci yi nshilya n ucanuku u kuvon,

³ Kata i zagba vuza na u yotsoi a katsuma ka muku n mogono ma, i zuwa yi u ɗaŋgu a kakuba ko tsugono ke esheku a ni. Kata yi uta i ya'an vishili adama a kpa'a ku vuzagbayin ɗa Ahabu.>>

⁴ Ama ɗa wovon u kaŋai le, ɗa a ɗanai, <<Lana, ngono n re n fuɗa baci n shilikai n Jehu ba. Yidai atsu tsa kufuɗa kuya'an?>>

⁵ Da vuza vu kelime vu ku kpa'a ku mogono, n vuza kelime vu likuci va, n nkoshi m gbara-gbara n aza a na i a kinda muku n mogono, a suki akaka a kubana u Jehu, a ɗanai. <<Atsu agbashi a nu aɗa, ci ta a kuya'an ili i na baci vu ɗanai tsu ci

ya'an. Ci a kuzagba vuza yoku mogono ba, ya'an ili i na ve enei i la'i n kuga'an.>>

⁶ Da Jehu u doku u danakai le katagarda ka akaka ka ire, u danai, <<Yi baci a kucina ku va, kpamu yi o kutono mu, tuka mu n aci a maku n kpa'a ku mogono vuzagbayin da a Jezirelu makpa a makyan ma nampa.>>

Muku n mogono amangatatsu n kupa, i ta a ubuta wa aza e kelime ka likuci ya, aza a na i a kubana le.

⁷ Ana katagarda ka yawai ekiye le, da e remei muku amangatatsu n kupa a, a kidai da a zuwai aci a a mabana. A su'uki mogono n ada a Jezirelu.

⁸ Ana vuza vu usuki u kayawai, da u danai Jehu, <<A tuka ta n aci a muku n mogono ma.>>

Da Jehu u danai, <<Bolongi le obolo e re, kata i zuwa ada utsutsu u likuci, i kasukpa le lo ali kayin ka asa.>>

⁹ N usana a na Jehu wu utai a kubana a ubuta u na uma i o bolongi a kinda aci, da u danai le, <<Ada kabura da ba mpa da vuza na n ya'in nsata n na a unai mogono vuzagbayin va, ama gogo na yayi wu unai ele na raka?

¹⁰ Vu yeve, kadanshi ka na Vuzavagu du u ya'in adama kpa'a ku Ahabu ki ta a kushana. Vuzavagu du u shatangu ta ili i na yi utai una u kagbashi ka ni Iliya.>>

¹¹ Da Jehu wu unai kagimi ka uma ka kpa'a ku Ahabu raka, n kumaci ku ni, aza a na i a idashi a Jezirelu, aza a gbara-gbara n aja'a a ni n anan ganu dem. Ta u kasukpai Ahabu nannai ko vuma vite.

¹² Jehu u lazai a kubana a Samariya. Ayi a Betu-ekedu vu ngubi,

¹³ Da u gasai n kumaci ku Ahaziya mogono ma Yahuda. Da we cei le, <<Aḏa anan yayi?>>

Da ushuki, <<Aṡsu aza a kpa'a ku Ahaziya aḏa. Ci ta a kubana ikyashi i muku n Ahabu mogono n muku n Jezebelu Egbere.>>

¹⁴ Jehu u danai uma a ni, <<Remei le n wuma,>> Da e remei le raḁa n wuma uma amangere n e re ḁa a kidai le a kayinva ka Betu-ekedu. Babu vuza na u la'i.

¹⁵ Ana Jehu u kaṡukpa ubuta wa, ḁa u gasai n Jehonadabu maku ma Rekabu, ayi uye a kubana kene yi. Ana a kyaṡanai, ḁa Jehu u danai ni, <<Vu ḁika mu ta a kaḁu ka nu tsu na mpa n ḁikai nu?>>

Jehonadabu wu ushuki u danai, <<E, n ḁika wu ta.>>

Jehu u danai, <<Ta baci nannai, neke mu kukiye ku nu.>> Da u nekei Jehu kukiye ku ni. Da Jehu u ronoi ni kukiye u kumbakai ni ekeke vu odoku vi ni.

¹⁶ Da Jehu u danai, <<Ta wa kobolo nu mpa, ve ene tsu na n zuwai kaḁu kava u Vuzavaguḁu.>> Da Jehonadabu u tonoi ni ekeke vu odoku vi ni.

¹⁷ Ana Jehu u yawai a Samariya, ḁa wu unai aza a na a buwai a kpa'a ku Ahabu, tsu na kadanshi ka Vuzavaguḁu ka utai una u Iliya.

Jehu wu unai ganu vu Balu

¹⁸ Da Jehu u bolongi uma a Samariya u danai le, <<Ahabu u gaḁaḁa ta Balu kenu, ama Jehu wi ta a ku gaḁaḁa yi kau.

¹⁹ Dekushekei mu eneki a Balu, n aza a ulinga ani kobolo n anan ganu a ni. Kata i kasukpa ko vuma vu te u kpaḍa kutawa ba, mi ta n alyuka a gbayin a na mi a kuya'anka Balu. Vuza na baci u tawai ba mi ta a kuna yi.>> Ama Jehu ugboji u da wi a kuya'anka le adama a na wu una aza a na o kutono Balu.

²⁰ Da Jehu u danai, <<Zuwai kannu ka na a kucikpa Balu.>> Da a zuwai kannu.

²¹ Jehu u suki akaka a ubuta raka a idika yi Isaraila u banuki uma a na o kutono Balu a tawa, da raka vi le a tawai, babu vuza na u kpaḍai kutawa, ali da a shatangi kpa'a ku Balu tukpa.

²² Jehu u danai vuza vu ulinga wa akashi a cida, <<Neke uma a na i o kutono Balu a uka.>> Da vuma va tana u nekei le a ukai.

²³ Da Jehu u banai a ubuta wa a'isa a Balu a kobolon Jehonadabu maku ma Rekabu. Jehu u danai aza a na i o kutono Balu, <<Lanai mayin, adama a na kata a ciya vuza na wi o kutono Vuzavaguḍu punu a katsuma ko otoni a Balu ba, sai otoni a Balu koci.>>

²⁴ Da a uwai punu a'isa a raka adama a na a ya'an alyuka n kune'e ku kusongu a kubana u Balu. Cina tana Jehu u zuwa uma amanganashi pulai, u danai le vuza na baci u kasukpai vuza te u lazai, wi ta a kutsupa m wuma uni.

²⁵ Gogo lo ana u kotsoi kune'e ku kusongu, da u danai aza a kindi n aza e kelime osoji, <<Uwai punu yi una le raka, kata i kasukpa ko vuza te u la'a ba.>> Da a unai le raka n kotokobi, da aza a kindi a n osoji o ronoi i kyamba i le na a taduki

pulai. Da uma a Jehu a uwai punu asuvu a a'isa a Balu.

²⁶ Da a utakai katali ka a'isa ka Balu pulai o osongi ka'a.

²⁷ Da o bosoi katali ka ubuta u cida u Balu da kpamu o bosoi a'isa a Balu, da uma o bonukoi ubuta wa ubuta kukofongu ali n anna.

²⁸ Ta Jehu u zuwai a kasukpai kucikpa Balu nanai a Isaraila.

²⁹ Ama Jehu u kasukpa kuya'an unushi u na Jerobuwam maku ma Nebatu ma ya'in ba, a na u zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi tsu na a cikpai ndendem ma azanariya e Betelu, n Dan.

³⁰ Da Vuzavagudu u danai Jehu, adama a na vu ya'in ta ili i na yi mejege a ashi aya, da kpamu vi ya'ankai kpa'a ku Ahabu ili i na yi a kadu kava, an mi a kuciga kuya'an, adama a nannai ntsukaya n nu mi ta a kudasangula a kakuba ko tsugono ci Isaraila ali tsukaya tsu nashi.

³¹ Ama Jehu u tonu wila u Vuzavagudu Kashile ka Isaraila n kadu ka ni raka ba. U kasukpa kuya'an unushi u na Jerobuwam u zuwai Isaraila a ya'in ba.

³² Ayin a nanlo, da Vuzavagudu u gitai kujebe abundai ki Isaraila. Haziyelu mogono ma Siriya ma lya'i ubuta wa abundai wi Isaraila n kuvon.

³³ Ili i na i dikai a kasana ka Kuyene ku Urudu, idika i Giliyadu n Gatu, n aza a Ruben, n aza a Manasa, i na i dikai a likuci i Arowa n kadakai ka kuyene ku Aruno da da Giliyadu n Bashan.

³⁴ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jehu n ili i na uya'in, yi ta ufani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

³⁵ Ana Jehu u bankai ukpisa, da a cidangini a Samariya. Da Jehowahazu maku ma ni mo okpoi mogono una u ni

³⁶ Jehu u lyai tsugono ci Isaraila a Samariya aya kamanga n kunlai.

11

egbere Ataliya u lyai tsugono a Yahuda

¹ Ana Ataliya, anaku a Ahaziya mogono ma Yahuda, we enei maku ma ni ukpa, da u gitai kuna muku n kpa'a ku mogono.

² Ama Jehosheba mekere ma Joram mogono, u dikai Jowashi maku ma Ahaziya u sumai n ayi, a katsuma ka muku n mogono ma vuza na ishi a kuna. U sokongi ni kobolo n vuza na wi o kuwo'o yi a kunu ka asuvu. Ta u lakai e kiye a Ataliya nannai u kpaɗai kuciya kuna yi

³ Jowashi u yongoi usokongi a a'isa a Vuzavaguɗu ali aya atali, a makyan ma na Ataliya wi o tsugono ci idika ya.

⁴ A kaya ka cindere ka tsugono tsu Ataliya, Jehoyida ganu u zuwai e dekei osoji aza a kindi ku mogono, n aza a kindi ku kpa'a ku mogono a tawa wa ni a'isa a Vuzavaguɗu. Da u zuwai le a ya'in uzuwakpani n akucina punu a'isa a Vuzavaguɗu i ta o kutono yi. Da u yotsonki le Jowashi maku ma Ahaziya mogono.

⁵ Jehoyida u danai le, <<Na da ili i na i kuya'an. Kanna ka na baci yi a kubana ulinga na Ashibi kata i pece ugboku u tatsu, ute a kinda kefeku ko mogono,

⁶ ugboku u re a kinda utsutsu u Sur, ugboku u tatsu tamkpan a shamgba ka_capa_ ko osoji a na i a kinda kpa'a ku mogono.

⁷ Ugboku u re u na wi a kuvuka a kanna ka Ashibi, i ta a kushamgba inda mogono n a_isa_ a Vuzavagudu.

⁸ I kukara'a_ mogono, vuma dem u bana_ ucanuku u kuvon ekiye a ni, yi una vuza na baci u cigai ku'uwa an we pece da. I tonon mogono a ubuta_ u na wa kubana dem.>>

⁹ Ovonshi osoji a ya'in tsu na Jehoyida ganu u danai. Kovonshi vo osoji dem u tawa_ n uma a_ ni aza a na a kuvuka a kanna ka Ashibi, n aza a na a kugita_ ulinga kanna ka Ashibi. Raka_ vi le a_ tawai_ u Jehoyida ganu.

¹⁰ Da u nekei kovonshi dem masara nu nraga_ n na mi ishi n Dawuda mogono, a na u zuwai a_isa_ a Vuzavagudu.

¹¹ Aza kindi a_ kara'i mogono, yaba dem n ucanuku u kuvon u ni e kukiye. E gerei kaci ka_ le a_ kara'i mogono ili i na i dikai a ubon u gadi a kubana a ubon u dakai a_isa_ a Vuzavagudu a kara'i katalikalyuka.

¹² Da Jehoyida wu utakai n Jowashi, maku mo mogono, da u ukai ni oroliko a kaci ka_ ni. Da u nekei Jowashi katagarda ka_ wila_ ko tsugono. Da kpamu tsunki ni mani'in me kerengu wo okpoi mogono. Da uma a basai ekiye le a danai, <<Wuma u nu u geshe mogono.>>

¹³ Ana egbere Ataliya u panai kaca'a ko osoji a na i a kindi n kaca'a ka uma, da wu utai u banai a_ ubuta_ u uma wa a_isa_ a Vuzavagudu.

¹⁴ Ana u yawai, da we enei mogono masavu kashani a ubuta u tsugbayin u ni devu n kashamkpatsu, tsu na kaɗiwa ka kuzagba mogono ki. Ovonshi osoji n aza kulika igbala kashani devu n mogono ma, n uma a idika ya a mazanga n likai igbala kau. Da Ataliya u karai aminya a ni da u bosoi kaɗawuri u danai, <<Ugbamiwasuvu, ugbamiwasuvu.>>

¹⁵ Da Jehoyida ganu u danai ovonshi osoji, <<Utaka ni pulai e mere mo osoji, kata yi una yi n kotokobi n vuza na u banai ku isa yi dem.>> Adama a na Ganu va u dana ta, <<Kata a unai punu a'isa a Vuzavagudu ba.>>

¹⁶ A dikai ni da o tonoi n ayi a utsutsu u na oduku a tsu uwaka a kpa'a ku mogono, ta de a una ni.

¹⁷ Da Jehoyida u ya'in uzuwakpani n Vuzavagudu n mogono kobolo n uma, a danai, i ta o ku okpo uma a Vuzavagudu. Da kpamu u ya'in uzuwakpani n mogono n uma.

¹⁸ Da uma a idika ya raka a banai a ubuta wa a'isa a Balu, o bosoi a da. Da o bosoi katalikalyuka n amali a ni miri-miri. Da a unai Matan ganu vu Balu e kelime ka katalikalyuka ka.

Da Jehoyida ganu u zuwai aza a kindi a inda a'isa a Vuzavagudu.

¹⁹ Da u dikai ovonshi osoji n aza a kindi ku mogono n kpa'a ku mogono, n uma a idika ya raka, o soki mogono Jowashi ili i na i dikai a kpa'a ku Vuzavagudu a kubana a kpa'a ku mogono. A ukai n mogono utsutsu wa aza kindi a kubana a kpa'a ku ni. Da mogono ma kumbai kakuba ko tsugono u dasangi.

²⁰ Da uma a idika ya a ya'in mazanga. Likuci ya feu kpamu i ciyai matana, a na a unai Ataliya n kotokobi a kpa'a ku mogono.

²¹ Jowashi n aya e cindere a na wo okpoi mogono ma Yahuda.

12

Jowashi u lapulai A'isa a Gbayin.

¹ A kaya ke cindere ko tsugono tsu Jehu, Jowashi u gitai tsugono ci idika i Yahuda. Da u lya'i tsugono a Urushelima aya amangere. Kula ka anaku a ni ku da Zibiya, a likuci i Biyasheba.

² Jowashi u ya'an ta ili i na yi mejege a ashi a Vuzavaguđu, adama a na Jehoyida ganu u pi'isaka yi ta tsu na u kuya'an.

³ Ama n nannai dem, u boso i'uwa ya amali a ba, uma tana a lyai kelime n kubana de na ya'in kune'e ku kusongu n ili magulani a ubuta wa.

⁴ Jowashi u danai anan ganu, <<Isai ikebe i na a tukai tsu kune'e ku cida a'isa a Vuzavaguđu, n ikebe i na yi isai a ubuta u mekecu n ikebe i na yi isai wa aza a na a ya'in uzuwakpani, n ikebe i na uma a tukai n kune'e ku ucigi wa ađu e le.

⁵ Kata ganu dem u dika punu a katsuma ki ikebe i na a isai ekiye a uma, u tsupa i na baci a lapulai a kpa'a ku Vuzavaguđu.>>

⁶ Ama ali a kubana aya kamanga na tatsu o tsugono tsu Jowashi, anan ganu a fuda a lapula kpa'a ku Vuzavaguđu ka ba.

⁷ Da Jowashi mogono u dekei Jehoyida ganu n anan ganu a na a buwai, u danai le, <<Adama a yidai da i kpađai kulapula a'isa a Vuzavaguđu?

Gogo na kaṭa i doku yi isa ikebe adama kaṭi ka ḍa ba. I neke ikebe ya adama kulapula a'isa a Vuzavagudu.>>

⁸ Da anan ganu ushuki o kudoku ki isa ikebe ekiye a uma ba, ḍa kpamu ushuki i ta a ku kaṣukpa uma o yoku feu a ya'an ulinga u kulapula a'isa.

⁹ Da Jehoyida ganu u dikai akpati ḍa taṣai kaḱuyamkpatsu ka, u zuwai a ḍa e kukiye ku usingai ku katalikalyuka a utsutsu wa a'isa a Vuzavagudu. Anan ganu a na i a kinda utsutsu wa, a zuwai ikebe i na uma a tukai raka punu a akpati va.

¹⁰ Ayin a na baci enei ikebe ya i yimkpa ta punu akpati va, kaṭa kadani ko mogono n ganu vu gbayin a tawa e kece ikebe ya i na a tukai a'isa a Vuzavagudu kaṭa a zuwa i ḍa ujika.

¹¹ Kaṭa e neke ikebe ya wa aza a na a zuwai a lana ulinga wa, aza a na a tsu tsupa uma a na i ulinga wa a'isa a Vuzavagudu, n aza ulinga u kuma'a n eshe'wi a ndanga,

¹² Ama'in, n aza kushe'we atali. I ta ulinga n ikebe ya adama a na tsula ndanga n atali a na e she'wei adama a'isa a Vuzavagudu, kaṭa kpamu a tsupa ulinga u na u buwai a'isa a Vuzavagudu.

¹³ Ikebe i na a tukai a'isa a, a una i ḍa a ubuta u kuya'anka asasu azurufa ba, ko tana ikimatsu yi nkuni ba, na nsasu, n ishiyaun ba, ko ucanuku u yoku wa azanariya n azurufa adama a'isa a Vuzavagudu ba.

¹⁴ E neke ta ikebe ya adama a na a tsupa aza ulinga a kulapula a'isa a.

¹⁵ A zuwa aza a kulana ulinga wa a tuka n mekecu mi ikebe i na a unai adama ku lapula a'isa a Vuzavagudu ba, adama a na a ya'an ta ili yi usubi.

¹⁶ Ikebe i na e nekei adama e kune'e ku kutakpa unushi n kune'e ku kucinukpa unushi a tuka n i da a'isa a Vuzavagudu ba. I nanlo i anan ganu i da.

¹⁷ Makyan ma nanlo, Haziye lu mogono ma Siriya u banai u ya'in kuvon n likuci Gatu, u lyai le. Da u kpatalai a kubana kuya'an kuvon n Urushelima,

¹⁸ Jowashi mogono ma Yahuda u purai ucanuku u cida u na ikaya i ni Jehoshafatu, Joram n Ahaziya, ngono n cau n Yahuda, e nekei Vuzavagudu, da u bolongi n ili i na ayi u nekei Vuzavagudu, da u su'uki Haziye lu u da raka, kobolo n azanariya a na i uzuwi a kunu ku kuzuwa a'isa a Vuzavagudu n kpa'a ku mogono. Da mogono Haziye lu u kasukpai Urushelima.

¹⁹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jowashi, n ili i na u ya'in yi ta udani a katagarda ka arabali ka ngono n Yahuda.

²⁰ Da aza a gbara-gbara o yoku a katsuma ka aza ulinga a ni aya'in nsata, da unai Jowashi a Betu-milo a uye u na u banai a Sila.

²¹ Aza a na a una ni ele da, Jozabadu maku ma Shimeyatu n Jehozabadu maku ma Shomeru. A cidangu ni kobolo n ikaya ni a likuci i Dawuda. Da Amaziya maku ma ni wo okpoi mogono a una u ni.

Jehowahazu mogono mi Isaraila.

¹ A kaya ka kamanga n ka tatsu ko tsugono tsu Jowashi maku ma Ahaziya mogono ma Yahuda, Jehowahazu maku ma Jehu u gitai tsugono ci Isaraila a Samariya, da u lya'i tsugono aya kupa na e cindere.

² Da u ya'in ili i gbani-gbani a ashi a Vuzav-agudu. U tonoi tsu na Jerobuwam maku ma Nebatu u ya'in, u lyai kelime n kuya'an unushi u na Jerobuwam u zuwai aza a Isaraila a ya'in.

³ Da Vuzavagudu uya'in wupa n aza a Isaraila kau, da u kasukpai Haziyelu mogono ma Siriya n maku ma ni Ben-hadadu u kanai kulya'a le n kuvon.

⁴ Da Jehowahazu uya'in avasa u Vuzavagudu u banka le, da u panai avasa a ni, adama a na we ene ta tsu na mogono ma Siriya mi o ko'uso aza a Isaraila.

⁵ Da Vuzavugudu u tukai n vuza na u ki isa aza a Isaraila ekiye aza a Siriya. Da aza a Isaraila a ciyai idashi i matana tsu na ishi cau.

⁶ Ama da aza a Isaraila a lyai kelime n kuya'an unushi, o ku tono uye u Jerobuwam. A kasukpai kashampatsu ka kamali ka Ashera a Samariya kashani.

⁷ Babu ili i na a kasukpakai osoji a Jehowahazu, akumbi odoku amangere n kupa koci, n ekeke odoku kupa, n osoji a idika akpan kupa (10,000) adama a na mogono ma Siriya ma una ta kagimi da u bonokoi le tsu kubuta ku na wunlai wi a kupura.

⁸ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jehowahazu, n ili i na u ya'in, n utsura u tsugono ci ni,

yi ta udani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

⁹ Ana Jehowahazu u bankai ukpisa, da a cidangu ni a Samariya. Da maku ma ni Jowashi wo okpoi mogono a una u ni.

Jowashi mogono mi Isaraila

¹⁰ A kaya ka kamangankupa na e cindere ko tsugono tsu Jowashi mogono ma Yahuda, Jowashi maku ma Jehowahazu wo okpoi mogono mi Isaraila a Samariya. Da ulya'i tsugono aya kupa n atali.

¹¹ Da uya'in kagbanigbani a aashi a Vuzavagudu. U iwain ku kasukpa unushi u na Jerobuwam maku ma Nebatu u zuwai aza a Isaraila kuya'an. Da u tonoi uye u le.

¹² Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jowashi, n ili i na u ya'in, n utsura u tsugono u ni n tsu na u lya'i Ahaziya mogono ma Yahuda n kuvon, yi ta udani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

¹³ Ana Jowashi u bankai ukpisa, da a cidangu ni a Samariya kobolo n ngono mi Isaraila. Da Jerobuwam wo okpoi mogono a una u ni.

Ukpa u keneki Ilisha

¹⁴ Ana Ilisha u vaki mbala n na u kukuwa ka, Jowashi mogono mi Isaraila u banai kene yi, da u shikai u danai. <<Esheku aya, esheku aya, keke vo odoku n akumbi odoku a Isaraila.>>

¹⁵ Ilisha u danai ni, <<Dika utan n aya'a.>> Da u ya'in tsu na u danai ni.

¹⁶ Da Ilisha u danai mogon mi Isaraila, <<Rono utan u nu,>> Da Ilisha u zuwai kukiye ku ni e kukiye ku mogono ka.

¹⁷ U danai ni, <<Bayuwa katusu ka na ki a kinda kasana.>> Da u bayuwa katusu ka. Da Ilisha u danai ni, <<Tawa,>> da u tawai. Da Ilisha u danai, <<Kaya ka Vuzavaguḍu ka ulya'i, kaya ka na ka kuciya ulya'i a Siriya, adama a na vi ta a kulya'a Siriya kobolo n Afeku n kuvon raḳa-raḳa.>>

¹⁸ Ilisha u doku danai ni, <<Dika aya kaṭa vu tawa idika.>> Da mogono ma dikai kaya u tawai idika ali kutatsu da u kaṣukpai.

¹⁹ Da vuma vu Kaṣhile u ya'in wupa n ayi u danai. <<Vi ishi a ku tawa idika ya kutawun ko kutali, vi ta a kulya Siriya ali vu loko le raḳa. Ama gogo na kutatsu kuḍa vi a kulya'a le koci.>>

²⁰ Ilisha u kuwai da a cigai ni. Kobolo ka aza Mowabu a tsu tuka ta idika yi Isaraila kuvon kaya dem.

²¹ Ana aza a Isaraila ilo a kuciḍangu vuma vu yoku, gogolo da enei uma a bundai a kutawa le, da a ya'in gogo'o a taḍuki keven ka ikyamba ka a kasaun ki Ilisha da a sumai. Ana keven ki ikyamba ka ka sa'wai etele a Ilisha, da vuma va u bonoi n wuma da u ḍangai kashani.

²² Haziye lu mogono ma Siriya u takacikai aza a Isaraila a makyan ma tsugono tsu Jehowahazu.

²³ Ama adama a ucigi u Vuzavaguḍu a kubana a uma a Isaraila. Da u panai asuvayali ele adama a uzuwakpani u na u ya'in n Ibrahim, n Ishaku, kobolon Yakubu. Ali anana u kaṣukpa una le ba ko u loko le a aṣhi a ni ba.

²⁴ Ana Haziyeleu mogono ma Siriya ma kuwai, da maku ma ni Ben-hadadu wo okpoi mogono a una u ni.

²⁵ Da Jehowashi mogono mi Isaraila u lyai kelime ka Ben-hadadu maku ma Haziyeleu ali kutatsu. Da wi isai likuci ya aza Isaraila i na Ben-hadadu wi isai ekiye Jehowahazu esheku a Jehowashi.

14

Amaziya mogono ma Yahuda

¹ Amaziya maku ma Jowashi u gitai tsugono tsu Yahuda a kaya ka ire ko tsugono tsu Jowashi maku ma Jehowahazu mogono mi Isaraila.

² Amaziya na aya kamanga n a tawun da wo okpoi mogono, da u lya'i tsugono a Urushelima aya kamanga n kuci. Kula ka anaku a ni da Jehowadin, vuza na wu utai a Urushelima.

³ Amaziya u ya'an ta ili i na yi mejege a ashi a Vuzavaguđu, n nannai dem u ya'an tsa akaya a ni Dawuda ba. Da u tonoi tsa esheku a ni Jowashi.

⁴ Amaziya u takpa a'isa amali ele ba, da uma a kanai kubana na a ya'in kune'e ka alyuka o kusongu de a ubata wa.

⁵ Ana Amaziya u yevei wo okpo ta mogono, da u zuwai a unai agbashi a na a unai esheku a ni.

⁶ Ama wu una muku ma aza a na a unai esheku a ni ba, u tonoi tsu na a danai a katagarda ka Musa a na Vuzavaguđu u danai, <<Isheku yi a kukuwa adama unushi u muku n le ba, ko muku n kuwa adama unushi wi isheku i le ba. Yaba dem wi ta a kukuwa adama unushi u ni.>>

⁷ Ayi da wu unai aza a Edom akpan kupa (10,000) a kaḡaḡai ka mḡpaḡi. Da wi isai likuci i Sela n kuvon, da u saba'a ni kula wo okpoi Jokiteyelu. N kula ku ḡaḡa e tsu dekushe ubuta wa ali anana.

⁸ Da Amaziya usuki n alingata a kubana u Jehowashi maku ma Jehowahazu, matsukaya ma Jehu mogono mi Isaraila u danai, <<Tawa, tsu gasa aḡhi n aḡhi.>>

⁹ Ama da Jehowashi mogono mi Isaraila wu ushuki Amaziya mogono ma Yahuda, u danai, <<Maḡanga ma kawana a Lebano u suki n akaka a kubana a maḡanga ma gbayin ma Sida a Lebano, u danai, <Neke kolobo kava mekere ma nu u zuwa.> Da manama ma kakamba mo yoku a kupasamḡbanai da u dasai kawana ka n ene.

¹⁰ Mayun da vu lya'a ta aza a Edom, da vu gitai uḡbamukaci. Ama vu ya'an mazanga adama u lya'i u na vu ciyai, vu daḡangu a kpa'a. Yidai i zuwai da vi a kuciga ku ronoko kaḡi ka nu atakaci, n uma a idika i Yahuda kpamu?>>

¹¹ Ama da Amaziya u kpaḡai kupana. Da Jehowashi mogono mi Isaraila u banai vishili n Amaziya, mogono ma Yahuda. A Betu-shemeshi a idika i Yahuda.

¹² Osoji a Isaraila a lya'i Yahuda n kuvon, da yaba dem u sumai o kubono a kpa'a ku ni.

¹³ Jehowashi mogono mi Isaraila u remei mogono Amaziya ma Yahuda, maku ma Jowashi matsukaya ma Ahaziya, de e Betu-shemeshi. Da Jehowashi u banai u bosoi mashilya ma Urushe-lima ili i na i dikai a utsutsu u Ifirayimu a kubana

utsutsu u mogon ma na ugadi u ni u yawai udashi amangatawanti (600).

¹⁴ Da u purai azanariya n azurufa, n ucanuku u na wi a'isa a Vuzavagudu kobolon n i na yi a kunu ku kuzuwa a kpa'a ku mogono. N uma a na e nekei tsu kaguta, da yeve u bonoi a Samariya.

¹⁵ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jehowashi n ili i na u ya'in, n utsura u tsugono tsu ni n tsu na kpamu u lya'i Amaziya mogono ma Yahuda n kuvon, yi ta uđani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

¹⁶ Ana Jehowashi u bankai ukpisa, da a cidangu ni a Samariya kobolon nu ngono mi Isaraila. Da maku ma ni Jerobuwam wo okpoi mogono a una u ni.

¹⁷ Amaziya maku ma Jowashi mogono ma Yahuda u yongoi n wuma ali aya gendu a na Jehowashi maku ma Jehowahazu mogono mi Isaraila u kuwai.

¹⁸ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Amaziya yi ta uđani a katagarda ka arabali ko ngono n Yahuda.

¹⁹ Da a ya'in nsata adama a na a una Amaziya a Urushelima, da u sumai a kubana a Lakishi. Da a suki uma a kubana a Lakishi, a una ni de.

²⁰ O bonokoi keven ki ikyamba ka ni a Urushelima o kodoku, da a cidangu ni kobolo n ikaya i ni a likuci i Dawuda.

²¹ Da uma a Yahuda raka a dikai maku ma ni Azariya vuza va aya gendu n kete, a zuwai ni wo okpoi mogono a una we esheku a ni Amaziya.

²² Ayi da vuza na u ma'asakai Ilatu da u bonokoi ni idika i Yahuda a na esheku a ni a kuwai.

Jerobuwam vu ire mogono mi Isaraila

²³ A kaya ke gendu ko tsugono tsu Amaziya maku ma Jowashi mogono ma Yahuda, Jerobuwam maku ma Jowashi mogono mi Isaraila, wo okpoi mogono a Samariya. Da u lya'i tsugono aya amangere n kete.

²⁴ U ya'in kagbanigbani a ashi a Vuzavagudu. U iwain ku kasukpa unushi u na Jerobuwam maku ma Nebatu u zuwai aza a Isaraila a ya'in.

²⁵ Ayi da u bonokoi kure'e ki idika yi Isaraila ili i na i dikai a Lebo-hamata a kubana e kuyene ku Araba, tsu na kadanshi ka Vuzavagudu, Kashile ka Isaraila ka na ka utaj una u Yunana maku ma Amita, keneki ka na ka utaj a Gatu-hefaru.

²⁶ Ama Vuzavagudu we ene ta tsu na aza a Isaraila i atakaci a gbani-gbani, agbashi n aza a na i a gbashi ba, raka vi le atakaci. Babu vuza na u kubanka le

²⁷ Vuzavagudu u dana an wi a kutakpa kula ki Isaraila a duniyan ba, wi ta a kuya'an ulinga n Jerobuwam maku ma Jowashi adama a na u wu isa le.

²⁸ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jerobuwam, n ili i na uya'in raka, n utsura u tsugono ci ni, n tsu na uya'in kuvon, n tsu na u bonokoi n aza a Isaraila n likuci i Dimaska n Hamata aza a na ishi a idika i Yahuda, raka yi ta udani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

²⁹ Jerobuwam u bankai ukpisa nu ngono mi Isaraila. Da maku ma ni Zakariya wo okpoi mogono.

15

Azariya mogono ma Yahuda

¹ A kaya ka kamanga n ke cindere ko tsugono tsu Jerobuwam mogono mi Isaraila, Azariya maku ma Amaziya u gitai tsugono a Yahuda.

² Ayi n aya gendu n kete a na u gitai tsugono, da u lya'i tsugono a Urushelima aya amangerenkupa n e re. Kula ka anaku a ni ku da Jekoliya a Urushelima.

³ U ya'in ili i na yi mejege a ashi a Vuzavaguđu, tsu na esheku a ni Amaziya u ya'in.

⁴ N nannai dem, u takpa a'isa amali ba, da uma a lya'i kelime n kubana n a ya'in kune'e ka alyuka n osongi ili magulani de.

⁵ Da Vuzavaguđu u lapai mogono nu mbala ma ukutu, ali u kuwai. Da u yongoi a kpa'a ku ni kau. Jotan maku mo mogono da a zuwai u lana kpa'a ka, n uma a idika ya.

⁶ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Azariya n ili i na u ya'in raka yi ta udani a katagarda ka arabali ko ngono n Yahuda.

⁷ Ana Azariya u bankai anan koko a ni n kiya, da a cidangu ni n ikaya i ni a likuci i Dawuda. Da Jotan maku ma ni wo okpoi mogono.

Zakariya mogono mi Isaraila.

⁸ A kaya ka kamangankupa n kulai ko tsugono Azariya mogono ma Yahuda, Zakariya maku ma Jerobuwam u gitai tsugono ci Isaraila. U lya'i tsugono a Samariya wotoi u tali.

⁹ Zakariya u ya'in kagbanigbani u Vuzavaguđu, tsu na ikaya i ni i ya'in. U kasukpa unushi u na

Jerobuwam maku ma Nebatu u ya'in ba a na u zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi.

¹⁰ Shalum maku ma Jabeshi u ya'in nsata adama a na a una Zakariya mogono, wu unai ni e kelime ka uma, da wo okpoi mogono.

¹¹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Zakariya wi ta uɗani a katagarda ka arabali ngono mi Isaraila.

¹² Da kadanshi ka Vuzavaguɗu ka shanai ka na u ya'in a kubana u Jehu u danai, <<Kpa'a ku nu ki ta a kudaşangu a kakuba ko tsugono ali tsukaya tsu nashi.>>

Shalum mogono mi Isaraila

¹³ Shalum maku ma Jabeshi u gitai tsugono a idika yi Isaraila a kaya ka kamangankupa n kuci ka tsugono tsu Uziya mogono ma Yahuda, u lya'i tsugono wotoi u te a Samariya.

¹⁴ Da Menahem maku ma Gadi wu utai a Tiza u banai a Samariya, wu unai Shalum mogono. Da wo okpoi mogono.

¹⁵ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Shalum, kobolon nu nsata n na u ya'in, yi ta uɗani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

¹⁶ Makyan ma nanlo da Menahem wu unai likuci i Tifasa n likuci i wawa i na yi ukara'i n ayi, adama a na uma a a iwan ta kuneke utan. Da wu unai amaci aza a tsuma u karukpai a da.

Menahem mogono mi Isaraila

¹⁷ A kaya ka kamangankupa n kuci ko tsugono tsu Azariya mogono ma Yahuda. Menahem maku ma Gadi u gitai tsugono ci Isaraila, U lya'i tsugono a likuci i Samariya aya kupa.

¹⁸ Da Menahem u ya'in kagbanigbani a a₂shi a Vuzavagudu. A makyan mo tsugono tsu ni ra₂ka, u iwain kuka₂şukpa unushi u Jerobuwam maku ma Nebatu, a na u zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi.

¹⁹ Da Pulu mogono ma Asiriya u banai kuvon a idika yi Isaraila. Da Menahem u nekei ni azurufa a₂kpa₂n kamangankupa n e cindere (37,000) adama a na u ba₂nka₂ yi tsu na tsugono ci ni tsa kushamgba n utsura.

²⁰ Menahem mogono u ciyai ikebe ya a ubuta wa aza ikebe i Isaraila, u zuwai le utafu vuma dem u tu₂ka₂ n azurufa amangerenkupa u mogono ma Asiriya. Da mogono ma Asiriya ma kucikpa ma₂kpa₂fa₂i kubanka aza a Isaraila n kuvon kpamu u da₂şangu a idika ya ba.

²¹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Menahem n ili i na u ya'in yi ta₂u₂fani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

²² Ana Menahem u bankai ukpisa, da Pekahiya maku ma₂ni wo okpoi mogono a₂una₂ u ni.

²³ A₂ kaya₂ ke gendu ko tsugono tsu Azariya mogono ma Yahuda, Pekahiya maku ma Menahem u gitai tsugono ci Isaraila a Samariya, da u ya'in aya₂ e re.

²⁴ Da u ya'in kagbanigbani a a₂shi a Vuzavagudu. U iwain ku ka₂şukpa unushi u na Jerobuwam maku ma Nebatu ma zuwai aza Isaraila kuya'an.

²⁵ Da vuzagbayin vo osoji Peka maku ma Ramaliya, u ya'in nsata adama a na una yi. Kobolo m uma amangerenkupa a Giliyadu. Peka wu unai mogono, kobolo n Agobu n Ariya. E kefeku ka₂ni

a Samariya. Da Peka wu unai Pekahiya da wo okpoi mogono a una u ni.

²⁶ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Pekahiya n ili i na u ya'in yi ta udani a katagarda ko ngono mi Isaraila.

Peka mogono mi Isaraila

²⁷ A kaya ka amangerenkupa n ere o tsugono tsu Azariya mogono ma Yahuda. Peka maku ma Ramaliya wo okpoi mogono mi Isaraila a likuci i Samariya, da u lya'i tsugono aya kamanga.

²⁸ Da Peka u ya'in kagbanigbani a ashi a Vuzavagudu. U iwain kukaşukpa unushi u na Jerobuwam maku ma Nebatu ma zuwai aza a Isaraila kuya'an.

²⁹ Ayin a Peka mogono mi Isaraila, Tigilatu-piliza mogono ma Asiriya u tawai u dikai Ijonu, Ebelu-betu-maka, Janowa, Kedeshi n Hazoru. U dikai Giliyadu n Galili, kobolon n idika i Nafutali, da u bonokoi uma a, a Asiriya.

³⁰ Da Hosiya maku ma Ila ma ya'ankai Peka maku ma Ramaliya nsata da a una ni. Da wo okpoi mogono a una u ni a kaya ka kamanga ko tsugono tsu Jotan maku ma Uziya.

³¹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Peka n ili i na u ya'in yi ta udani a katagarda ka arabali ko ngono mi Isaraila.

Jotan mogono ma Yahuda

³² A kaya ka ire ko tsugono tsu Peka maku ma Ramaliya mogono mi Isaraila, Jotan maku ma Uziya mogono ma Yahuda u gitai tsugono.

³³ Ayi n aya kamanga na tawun a na wo okpoi mogono, da u lya'i tsugono a Urushelima aya

gendu n kete. Jerusha da kula ka anaku a ni mekere ma Zadoku.

³⁴ Jotan u ya'in ili i na yi mejege a ashi a Vuzavagudu. U ya'in tsu na esheku a ni Uziya a ya'in.

³⁵ Ama u langasa nvali ma amali a ba, da uma a lya'i kelime ku bana de n a ya'in kune'e ku kusongu. Jotan u ma'asakai utsutsu ugadi wa a'isa a Vuzavagudu.

³⁶ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jotan n ili i na u ya'in yi ta udani a katagarda ka arabali ko ngono n Yahuda.

³⁷ Ayin a nanlo Vuzavagudu u gitai kusuku Rezin mogono ma Siriya n Peka maku ma Ramaliya a banka aza a Yahuda n kuvon.

³⁸ Ana Jotan u bankai ukpisa, da a cidangini kobolo na anan koko ani a likuci i Dawuda esheku. Da maku mani Ahazu wokpoi mogono.

16

Ahazu mogono ma Yahuda

¹ A kaya'a ka kupa n ke cindere ko tsugono tsu Peka kolobo ka Ramaliya, da Ahazu kolobo ka Jotan mogono ma Yahuda u gitai tsugono.

² Ahazu wi ta n aya kamanga a na wo okpoi mogono, da u lya'i tsugono a Urushelima aya gendu n ke te. Da u kpadai kuya'an ili i mejege a ashi a Vuzavagudu Kashile ka ni, tsu na koko ni Dawuda u ya'in.

³ U tonoi uye u mogono mi Isaraila, ali da u ya'in alyuka akina n maku ma ni, o kutono uye

wu unata wu uduniyan u na Vuzavaguḏu u lokoi kafu aza a Isaraila.

⁴ U ya'in alyuka e kune'e ku kusongu n ili i magulaṇi a nvali, nu nsansa kobolo n ubutaṭ wa nlulu mu ndanga.

⁵ Da Rezin mogono ma Siriya n Peka mogono kolobo ka Ramaliya mogono mi Isaraila a gadukpai adama a na a shilikaṇ Urushelima, ḏa a kanza Ahazu, ama a fudai ba.

⁶ Ayin a nanlo tana Rezin mogono ma aza Siriya wi isa ḏe Ilatu adama Siriya, a na u lokoi aza a Yahuda. Da aza Edom a banai a ḏasangi ḏe ali n anana.

⁷ Ahazu u suki alingata a bana a dana Tigilatu-piliza mogono ma aza Asiriya na akaka u danai, <<Mpa kagbashi ka nu ka'a, maku ma nu kpamu. Tawaṭ vu isa mu ekiye o mogono ma Siriya m mogono ma aza a Isaraila, aza a na i o kuvon nu mpa.>>

⁸ Da Ahazu u ḏikai azurufa n azanariya a na u ciyaṇi a'isaṇ a Vuzavaguḏu n a na i a kunu ku kuzuwa e kefeku ko mogono, ḏa u su'uki na a ḏa tsu kune'e u mogono ma Asiriya.

⁹ Da Tigilatu-piliza u panai ufolu u ni, ḏa u bankai Dimaska n kuvon, ḏa u lya'i ni. Da u purai uma a likuci a, a kubana a Kiru, ḏa wu unai Rezin.

¹⁰ Da mogono Ahazu u banai Dimaska adama a na u gasa n Tigilatu-piliza mogono ma aza Asiriya. Da we enei katalikalyuka. Da u su'uki Uriya Ganu n idani yi iyoci i ka'a, n uteku tsu na a ya'in ka'a.

¹¹ Da Uriya Ganu u ma'in katalikalyuka ka n iyoci tsu na mogono Ahazu u su'uki ḏe a Dimaska,

da u kotsoi ka'a kafu mogono Ahazu u bono.

¹² Ana mogono mo bonoi a Dimaska da we enei katalikalyuka ka, da u banai devu u nekei kune'e de.

¹³ U ya'in kune'e ku kusongu ku ni n ki ishina, da u darukpai de kune'e ku makyān da u vishangi mpasa n kune'en ku maṭana de gaḍi vu katalikalyuka ka.

¹⁴ Da u takpai katalikalyuka ka viyum vishili ka na ki e kelime ka Vuzavagudū, da u zuwai ka a kakambu n ubon u gaḍi n katalikalyuka ka savu ka.

¹⁵ Da mogono Ahazu u nekei Uriya ganu kadan-shi, u danai <<A katalikalyuka ka gbangam ka savu ka, vu neke de kune'e ka alyuka o kusongu n usana, n ka alyuka a ishina n kulivi, n ka alyuka o kusongu n ki ishina i mogono, kobolo n ka alyuka a kune'e ku kusongu ku uma idika raka, n kune'e ka alyuka ki ishina ku le, n ki ili kuso'o ku le. Kaṭa vu vishangu mpasa ma alyuka n kune'e kusongu n alyuka raka de gaḍi vu katalikalyuka ka. Ama n kuya'an ta ulinga n katalikalyuka ka viyum vishili ka adama a na n laṣa ubanki.>>

¹⁶ Da Uriya ganu uya'in tsu na Ahazu mogono u danai ni.

¹⁷ Da Ahazu mogono u takpai e kedetsu akambu a, da wu utukai n asasu a gbagba'in a na i punu. Da kpamu wu utukai n kebelyu ka gbangam ka na a dabangi gaḍi vi iyoci yo obomburon n iyum ishili ya, da u zuwai le idika a gaḍi vu ulanga wa atali.

¹⁸ Da u mudai kafalaka ka na mogono mo tsu tonon a kanna ka ashibi, da kpamu u takpai

kafalaka ku uye ka ku'uwa a'isā a Vuzavaguḏu, u ya'an ta nannai adama o mogono ma aza Asiriya.

¹⁹ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Ahazu, n ili i na u ya'in dem, yi ta udani a katagarda ko ngono n Yahuda.

²⁰ Da Ahazu u bankai ukpisaḏa a cidangi ni kobolo n ikaya i ni a likuci Dawuda. Da maku ma ni Hezekaya wo okpoi mogono a una u ni.

17

Hosiya mogono mi Isaraila

¹ A kaya ka kupa n ka ire ko tsugono tsu Ahazu mogono ma Yahuda, ḏa Hosiya kolobo ka Ila ko okpoi mogono mi Isaraila a Samariya, ḏa u lya'i tsugono aya kuci.

² Da u ya'in kagbanigbani u Vuzavaguḏu, ama ba tsu na ngono mi Isaraila n lya'i tsugono kelime ka ni ba.

³ Da Shalumaneza mogono ma aza Asiriya u bankai Hosiya n kuvon ḏa u ciyaji ulya'i. Adama a nannai ḏa Isaraila u bonoi o kutono mogono ma Asiriya, ḏa a kanai kubansuka yi n utafu.

⁴ Ama ḏa mogono ma Asiriya u zuwakai an Hosiya vuma gbani-gbani ḏa, adama a na u su'uku ta So mogono ma Masar n akaka, ḏa kpamu u iwain kudoku kuneke mogono ma Asiriya utafu u ni, tsu na u kiwanai kuya'ansa kaya lakam. Adama a nannai ḏa Shalumaneza u remei ni ḏa u gbagurai a kunu ku ugbashi.

⁵ Da mogono ma Asiriya ma bankai idika ya raka n kuvon, ḏa u kara'i Samariya n kuvon ali aya'a a tatsu.

⁶ A kaya ka kuci ko tsugono tsu Hosiya. Dada mogono ma Asiriya ma lya'i Samariya n kuvon da u purai aza a Isaraila a kubana Asiriya. U zuwai le a Hala, a likuci Gozan a kakina ka kuyene ku Haboru n likuci ya aza a Midiya.

Tsugbashi tsa aza a Isaraila adama unushi

⁷ Ili nampa ya raka i gita ta adama a na aza a Isaraila a nusaka ta Vuzavaguđu Kashile ke le, ayi na wu utakai le a idika i Masar ekiye o mogono Firi'auna. A ubuta u na o tonoi amali o yoku

⁸ n kuyongo ka uduniyan u na Vuzavaguđu o lokoi e kelime ke le, kobolo n kuyongo ku na mogono mi Isaraila ma tukai.

⁹ Aza Isaraila a ya'ankai Vuzavaguđu Kashile ke le kagbanigbani usokongi. A ma'akai kaci ka le ubuta wa amali a likuci i le raka, ili i na i dikai a likuci wawa ali a kubana a likuci i gbagbain yi nshilya.

¹⁰ A shikpakai kaci ka le iyoci i kamali ka Ashera a ubuta wa nsansa m mululu ma ndanga dem.

¹¹ A ya'in alyuka da o songi ili i magulani, tsu na uduniya u na Vuzavaguđu u lokoi e kelime ke le a ya'in. Da a ya'in ili i gbani-gbani i na i zuwai Vuzavaguđu wupa.

¹² Da a cikpai amali a na Vuzavaguđu u danai,<<Kata i cikpa le ba.>>

¹³ Vuzavaguđu u yongo ta a kudanasu n aza a Isaraila n aza a Yahuda n una u eneki n oboci raka, u danai, <<Kpatalai i kasukpa uye u gbani-gbani u da, kata i tono wila n kadanshi ka va, tsu na kuyotsongusu ku va ki, ku na n danai ikaya

i ɗa, n ku na kpamu n su'uki ɗa n tsu una wa agbashi a va eneki.>>

¹⁴ Ama ɗa aza a Isaraila a kpaɗai kupana, ɗa a ya'in ugbamukaci ci ikaya i le, aza a na a iwain kushuku n Vuzavaguɗu Kashile ke le.

¹⁵ Da a iwain wila u Vuzavaguɗu n uzuwakpani u na u ya'in n ikaya i le koɓolo n kadanshi ka na u danai i le. Da o tonoi aɗali a gbani-gbani, ɗa e le feu okpoi aza a gbani-gbani. O tonoi kuyotsongusu ku uduniyan u na wi ukara'i n ele, ko a na Vuzavaguɗu u danai i le, <<Kaɗa i tono ili i na i a kuya'ansa ba,>> Ama ɗa a ya'in ili i na Vuzavaguɗu u sanƙai le a ya'an.

¹⁶ A ƙasukpai kadanshi ka na Vuzavaguɗu Kashile ke le ka danai le raƙa, ɗa a luwakai ƙaci ke le aɗali e re tsu iyoci yi ndendem, n iyoci i ƙaɗali ka Ashara. A kuɗangi a cikpai azangata ɗa kpamu a cikpai Balu.

¹⁷ Da a lyukai muku n le nkere n olobo akina. Da a pi'isai tsuboci n aɗabu, e dengei ƙaci ka le a ubuta u kuya'an kagbanigbani e kelime ka Vuzavaguɗu, ka na ka zuwai ni wupa.

¹⁸ Adama a nannai ɗa Vuzavaguɗu u ya'in wupa n aza a Isaraila ɗa u lokoi le a ashi a ni. Kumaci ku Yahuda ku ɗa koci u ƙasukpai.

¹⁹ Aza Yahuda feu o tono wila u Vuzavaguɗu Kashile ke le ba, ɗa a kucikpa o tonoi kupi'isa ku na aza a Isaraila a tukai le.

²⁰ Adama a nannai ɗa Vuzavaguɗu u iwain aza a Isaraila raƙa, ɗa u takacikai le, ɗa u nekei le ekiye irala i le ali u zuwai le a puwankai e kelime ka ni raƙa-raƙa.

²¹ Ana u pecei aza a Isaraila n kpa'a ku Dawuda, da a zuwai Jerobuwam kolobo ka Nebatu wo okpoi mogono me le. Da Jerobuwam u zuwai aza a Isaraila a kasukpai kutono Vuzavagudu, u zuwai le a ya'in unushi u gbayin.

²² Da aza a Isaraila a lya'i kelime n kuya'an unushi u na Jerobuwam u ya'ansai, a kasukpa u da ba,

²³ ali Vuzavagudu u lokoi le e kelime ka ni, tsu na u dansai a una u wa agbashi a ni eneki. Adama a nannai da a dikai aza a Isaraila a idika i le a bankai tsugbashi a idika i Asiriya, kpamu ta de a buwai ali n anana.

Omoci a dasang_i a Isaraila

²⁴ Da mogono ma Asiriya ma purai uma a likuci i Babila, n Kuta, n Ava, n Hamata n Sefarwayim, u zuwai le a dasang_i a likuci i Samariya una wa aza a Isaraila. Da isai idika i Samariya da a dasang_i a likuci ya.

²⁵ Ana a dasang_i de n ugiti, o tonon Vuzavagudu ba, da u suki ikawu i banai yi unai aza o yoku a katsuma ke le.

²⁶ Da a su'uki mogono ma Asiriya n akaka, a danai, <<Uduniya u na vu dikai da vu zuwai le a dasang_i a likuci i Samariya ya, e yeve ili i na kamal_i ka likuci ka ka cigai ba. Da u su'uki le n ikawu, i na ya kuna le.>>

²⁷ Da Mogono ma Asiriya me nekei kadanshi ka nampa, <<La^sai ganu vu te a katsuma ka aza a na i purai a Samariya a kubana ugbashi, kata i zuwa yi u bono de u dasangu de, kata u yotsongu le ili i na kamal_i ka idika ya ka cigai.>>

²⁸ Da vuza te a katsuma ka aza a na a purai a kubana ugbashi a likuci i Samariya u bonoi da u dasangi e Betelu da u kanai kuyotsongusu le tsu na o kutono Vuzavaguđu.

²⁹ Ama n nannai dem uma a ya'ansai amali a kaci ke le a likuci kakau i na a dasangi, da a shikpai le a ubuta u kucikpa wa aza a Samariya. Uduniyan kakau u ya'an ta nannai feu a likuci i na a dasangi.

³⁰ Aza a Babila a ya'in Sukotu-benotu, da aza a Kuta a ya'in Neregalu, aza a Hamata tamkpamu a ya'in Ashima,

³¹ da aza Avitu a ya'in Nibuhazu n Tarutaku, da aza a Avitu o songi muku n le akina tsa alyuka a kubana u Adurameleki n Anameleki, kamali ka aza Avitu.

³² A cikpai Vuzavaguđu. Ama a tsu zagba ta uma o yoku a katsuma ke le okpo anan ganu a'isa a ubuta wu nvali n le.

³³ A tsu cikpa ta Vuzavaguđu ama kata kpamu a cikpa amali e le tsu na uduniyan a ubuta una utukai le.

³⁴ Ali n anana a buwa ta de o kutono ka akpisa ku le tsu na a kiwanai. E le o tono Vuzavaguđu ba, tana o tono wila u ni n kadanshi ka ni ba, wila n kadanshi ka na Vuzavaguđu u nekei kumaci ku Yakubu, a yi na u ne'i kula Isaraila.

³⁵ Ana Vuzavaguđu u ya'in uzuwakpani n aza a Isaraila, u danai le ta, <<Kata i tono amali o yoku, ko i kudanku le ba, kata kpamu i cikpa le ko i ya'anka le alyuka ba.

³⁶ Ama Vuzavaguđu ayi na wu utukai da n kukiye ku utsura ku gbangam ku ni a Masar, ayi

ɗa koci vuza na i kutono. Ayi ɗa ya ku kuɗaṅku ayi ɗa kpamu ya kuneke alyuka aɗa.

³⁷ Mayun ɗa i tono wila, n kadanshi ka ni, n ili i kutono i na u ɗanakai ɗa. Kata i tono aṃali o yoku ba.

³⁸ Kata i cinukpa n uzuwakpani u na n ya'in n aɗa ba, kpamu kata i tono aṃali o yoku ba.

³⁹ Ama i tono Vuzavagudu Kašhile ka ɗa, ayi ɗa vuza na u ki isa ɗa ekiye irala i ɗa raka.>>

⁴⁰ Ama n nannai dem ɗa a kpaɗai kupana, ama ɗa a lya'i kelime n kutono kupi'isa ku na a kiwanai.

⁴¹ Ko a na uma a nampa i a o kutono Vuzavagudu, a lya'a ta kelime n kutono aṃali e le. Ali n anana muku n le nu ntsukaya n le a buwa ta ɗe a kuya'an tsu na ikaya i le i ya'in.

18

Hezekaya mogono ma Yahuda

¹ A kaya ka tatsu ko tsugono tsu Hosiya kolobo ka Ila mogono mi Isaraila, ɗa Hezekaya kolobo ka Ahazu mogono ma Yahuda u gitai kulya'a tsugono.

² Ayi na aya kamanga n a tawun a ɗa wo okpoi mogono, ɗa u lya'i tsugono a Urushelima aya kamanga n kuci. Kula ka anaku a ni ku ɗa Abi mekere ma Zakariya.

³ U ya'in ili i na yi mejege a ašhi a Vuzavagudu, derere tsu na esheku a ni Dawuda u ya'in.

⁴ U faɗai nvali n atali a ciɗa, ɗa u kapai kamali ka Ashera. ɗa u bosoi koko ka viyum vishili ka na Musa u ya'in, adama a na ali n anana aza a

Isaraila i ta a kuya'ansaka ka atsakana. E ci deke ta koko ka n kula Nehushatan.

⁵ Hezekaya wushuku ta n Vuzavagudu Kashile ki Isaraila. Babu vuza na a kugisanku n ayi a katsama ko ngono n Yahuda raka, ko aza a na a lya'i tsugono kelime ka ni ko kacapa ka ni.

⁶ U gbagai Vuzavagudu mayin, u kasukpa yi ba, ama u tonoi wila u na Vuzavagudu u nekei Musa.

⁷ Da Vuzavagudu u yongoi kobolo n ayi, da u kanai kuciya u lya'i a ubuta wi ili i na u ya'in dem. Adama a nannai da u ya'ankai mogono ma Asiriya ugbamiwasuvu, u iwain ku ya'anka yi tsugbashi.

⁸ Ili na i dikai de a kaginda ka kindi a kubana a likuci yi nshilya, da u lya'i a za Filistiya n kuvon ali a kubana a Gaza n kure'e ku ni.

⁹ A kaya'a ka nashi ko tsugono tsu Hezekaya, ka na ko okpoi kaya'a ke cindere ko tsugono tsu Hosiya kolobo ka Ila mogono mi Isaraila, da Shalumaneza mogono ma Asiriya ma bankai Samariya kuvon da u kanzai i da.

¹⁰ A ukocishi u kaya ka tatsu, da Shalumaneza wi isai likuci i Samariya. Adama nanai a isai Samariya a kaya ka tali ko tsugono tsu Hezekaya, ka na ko okpoi kaya ka kuci ko tsugono tsu Hosiya mogono mi Isaraila.

¹¹ Da mogono ma Asiriya ma purai aza a Isaraila a kubana Asiriya, da u zuwai le a dasangi a likuci i Hala i na yi a kakina ka kuyene ku Haboru a Gozan. Da kpamu u zuwai aza a yoku a likuci ya aza Midiya.

¹² I nampa ya i yain ta adama a na aza a Isaraila a iwain kutono Vuzavagudu Kashile ke

le, ɗa kpamu o kodoi uzuwakpani u ni, u na Musa kagbashi ka Vuzavagudɗu ka tonokoi le. A iwain kupana, ɗa kpamu a kpɗaj kutono u ɗa.

Sanakaribu u takacikai Yahuda

¹³ A kaya ka kupa n ka nashi ko tsugono tsu Hezekaya, ɗa Sanakaribu mogono ma Asiriya u bankai likuci yi nshilya ma aza a Yahuda raka n kuvon ɗa u remei le.

¹⁴ Da Hezekaya mogono ma Yahuda u su'uki mogono ma Asiriya n akaka a nampa a Lakishi, u danai, <<N ya'an ta unushi, kasukpa mu, mi ta a kutsupa i na baci vu danai n tsupa.>> Da mogono ma Asiriya ma danai Hezekaya mogono ma Yahuda ma nekei azurufa amangatawantatsu (300) n azanariya kamangankupa.

¹⁵ Da Hezekaya u nekei ni azurufa raka, a na a cinai a'isa a vuzavagudɗu kobolo n a na a cinai kunu ku kuzuwa e kefeku ko mogono.

¹⁶ A makyan ma nanlo tana Hezekaya wu ura ɗe azanariya a na u surai utsutsu wu a'isa a Vuzavagudɗu n a na u surai a urotu wu utsutsu, ɗa u nekei mogono ma Asiriya.

¹⁷ Da mogono ma Asiriya ma suki vuza kelime vo osoji a ni kobolo n ovonshi a ni n abundai, utai a Lakishi a kubana u mogono Hezekaya a Urushelima. Da a lazai a kubana a Urushelima, a na a yawai ɗa a shamgbai a ubon uye u mini u na wi a ku'uwa a kaginda, ɗevu n uye u na u lazai a kubana a ubuta u kuza'a.

¹⁸ Ana e dekei mogono Hezekaya, ɗa Eliyakimu kolobo ka Hilikiya, vuzagbayin vu kefeku ko mogono, n Shebuna kadani ka kunu ka afada, kobolo n Jowa kolobo ka Asafu kadani utai.

¹⁹ Da vuza kelime vo osoji u danai le, <<Danai Hezekaya a kaka a nampa, <I na mogono magbayin ma aza Asiriya ma dansai i dana, an yidaï vi e kukeđe apa'a?

²⁰ Vu dana vi ta n ugboji n utsura wo osoji, na lo kadanshi kagbani ka koci vi a kuya'an. U yayi vu zuwai katsura ka nu, ali da vi a kuya'anka mu ugbamiwasuvu?

²¹ Lana, da baci vu zuwai katsura ka nu a Masar, ayi na wi an kakungu ka na ka ci kida vuma kukiye, kata ka uka yi usan a ayin a na u tsubaki a ka a. Ta Firi'auna mogono ma Masar mi nannai u vuza na baci de dem u zuwai katsura ka ni wa a ni.

²² Ama da baci vu danai mu, <<Tsu zuwa ta katsura ka tsu u Vuzavagudu Kashile ka tsu.>> Ayi da vuza na Hezekaya u fadaï ubuta u cikpa u ni n atialalyuka a ba? Da kpamu udanai aza Yahuda n Urushelima <<A katalikalyuka ka nampa ka koci ya kuya'an kucikpa a Urushelima ba?>>

²³ << <Tawa na, i ya'an tsulaga n vuzagbayin vu va, mogono ma Asiriya. N kuneke wu ta odoku akpan e re (2,000), vi baci a kuciya akumbi e le.

²⁴ Ninidai va kufuda va ciya ulyai n osoji e kenu a nu, ninidai va kusheshe kushilika n kosoji ka babu utsura ka vuzagbayin va, ko nu ubanki wa ekeke odoku n akumbi aza a Masar?

²⁵ Ko n nannai ba, vu ene ta adanshi n utsura u Vuzavagudu u da tsu lya'i idika ya ba? Vuzavagudu da n kaci ka ni u danai tsu, bankai likuci ya n kuvon kata yi una i da.>>

²⁶ Da Eliyakimu kolobo ka Hilikiya, n Shebuna

kobolo n Jowa a danai Vuza vu kelime vo osoji, <<Tsu folono wu ta ya'an kadanshi n kelentsu ka aza a Arami, adama a na tsu la'a ta n kufuda ka'a mayin. Kata vu ya'anka tsu kadanshi n kelentsu ka aza a Ibrahi ba, talo aza na i a gadi a mashilya ma likuci a pana.>>

²⁷ Ama da vuza kelime vo osoji va wushuki, u danai, <<Ada i sheshe ta ko wu ada u da n vuzagbayin vu da da vuzagbayin vu va u suki n akaka a nampa a koci? Ayi u ciga ta yaba dem u pana ada, adama a na ayin a na baci tsu kambuki likuci i nampa, i ta a ku takacika kobolo n ada. I ta a kupana kambulu n kakuli ali a lya'a awiyan e le, kata kpamu o so'o akyana e le.>>

²⁸ Da vuza vu kelime va u dangai kashani u dekei aza a Ibrahim, u danai, <<Panai akaka o mogono ma gbayin vuzagbayin mogono ma Asiriya.

²⁹ Ili i na mogono ma dansai i da da na. <Kata i kasukpa Hezekaya u doro da ba. Wi a kufuda ku isa da ekiye a ba.

³⁰ Kata i kasukpa Hezekaya u bono ko da alau i zuwa adu ada a ubuta u kutono Vuzavagudu, i dana, mayun Vuzavagudu wi ta a ku isa tsu. E kuneke likuci i nampa ya ekiye o mogono ma Asiriya ba.>

³¹ Kata i pana kadanshi ka Hezekaya ba, ili i na mogono ma Asiriya ma dansai i da da na. <Lansai idashi i mata na nu mpa, kata yu uta i tawa wa a va. Kata yaba dem u lya'a umaci u kashina ki itacishi ka ni n ndanga m mabiri, kata kpamu yaba dem u so'o mini o mogbodo ma ni,

³² ali a makyan ma na n kutawa ma pura da a kubana a idika i na yi ci idika i da, idika i na yi n ishina, n makyan ma savu, idika yi ilikulya'a n ashina itacishi kobolo n ndanga n zaitu n ishigi. Zagbai wuma ba ukpa'a ba. Kata i pana kadanshi ka Hezekaya ba, adama a na wi ta a kuvaruku da, a na u danai, <<Vuzavaguđu wi ta a kisa tsu.>>

³³ kamali ku uduniyan u yoku ki ta lo, ka na ka sawai kisa idika ekiye o mogono ma Asiriya?

³⁴ Tedei amali a Hamata n Arapadu? Tedei kpamu amali a Sefaravim, n Hena, n a Iwa? A fuda ta isa Samariya ekiye aya?

³⁵ Yayi a katsuma ka amali a idika i nampa ka na ka kufuda kisai idika i ni ekiye aya? Adama a nannai ninidai Vuzavaguđu wi a kufuda ku isa Urushelima ekiye aya? >>

³⁶ Ama da uma a, a padai bini, e kebece yi ukuna ba, adama a na mogono ma dana le ta, <<Kata i kebece yi kakuna ba.>>

³⁷ Da Eliyakimu kolobo ka Hilikiya, vuzagbayin e kefeku ko mogono, n Shebuna kadani ka kunu ka afada n Jowa maku ma Asafu, a banai u Hezekaya n ntogu n le ukari, da a danai mogono ili i na vuza kelime vo osoji a Asiriya u dansai.

19

Hezekaya u lansa ubanki u Vuzavaguđu.

¹ Ana Hezekaya mogono u panai i na a danai, da u karai ntogu n ni da u ukai akashi a kpalu da u banai a'isa a Vuzavaguđu.

² Da u suki Eliyakimu vuzagbayin vu kefeku ko mogono, n Shebuna kadani, kobolo n anan ganu

a gbagbain, raka vu le u uki n akashi a kpalu da a banai u keneki Ishaya kolobo ka Amazo.

³ Da a danai ni, <<I na Hezekaya mogono u danai i danna. Anana kanna ka atakaci ka'a, ki ishikushi, n ko wono. Ki ta an kanna ka aganda, kpamu vuka va vu buwa n utsura u na wa kufuda wa matsa ba.

⁴ Ugan ba Vuzavaguđu Kashile ka nu ka pana ta kadanshi ka aradi ka na vuza kelime vo osoji a Asiriya u dansai, a na vuzagbayin vi ni mogono ma Asiriya ma suku ni u dana Kashile ka wuma, yoku ba Vuzavaguđu Kashile ka nu ki ta o ku bongo yi adama a kadanshi ka. Adama a nannai vasa adama atsu na tsu buwai na.>>

⁵ Ana nkoshi n gbara-gbara o mogono Hezekaya a yawai u Ishaya,

⁶ da Ishaya u danai, <<Dana vuzagbayin vu nu, <I na Vuzavaguđu u dansai i danna. Kata vu takacika kaci ka nu adama a kadanshi kagban-igbani ka na vu panai adama ava a ubuta wa aza a usuki o mogono ma Asiriya ba.

⁷ Lana, mi ta a kuzuwaka yi ayinviki o yoku a na a kuzuwa yi u pana kadanshi ka na ka kuzuwa yi u kpatala o kubono a idika i ni, a ubuta u na n kuzuwa una yi de n kotokobi.> >>

⁸ Ana vuza kelime vu mogono ma u panai a danai mogono ma Asiriya ma kasukpai Lakishi, da u loloi da u banai u cinai mogono a vishili n aza a Libina.

⁹ Ana mogono ma panai ukuna adama Tirihaka mogono ma Itopiya, <<Adama na wu utai ku shilika n ayi.>> Da kpamu u doku da u suki aza a usuki u Hezekaya a dana yi.

¹⁰ <<Nanai da ya kudana Hezekaya mogono ma a Yahuda. <Kata_ vu kasukpa_ Kashile ka_ nu, ka na vushuki n ayi, ka_ yansa_ wu n kadanshi ba, a kudana a kuneke Urushelima ekiye a mogono ma Asiriya ba.

¹¹ Lana, vu pana ta_ i na ngono n Asiriya n ya'ankai idika raka, tsu na a unai le gbende. Avu vi ta a kulaka?

¹² Amali uduniyan a nampa isa le ta, uduniyan u na ikaya i va_ i langasai, Gozan, n Haran, n Rezefa, n uma Adini aza a na i a Telasaru?

¹³ Tedei mogono ma Hamata, n mogono ma Arapadu, n mogono ma likuci i Sefaravim, n Hena kobolo n Iva?> >>

Avasa a Hezekaya

¹⁴ Ana Hezekaya wi isai akaka a katagarda ka na aza a usuki a a tukai da u kecei, da u dikai ka'a da u uwai a'isa a Vuzavaguđu da u bayuwai ka'a e kelime ka Vuzavaguđu.

¹⁵ Da Hezekaya u ya'in avasa u Vuzavaguđu, u danai, <<Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila, avu na vi idashi a kakuba ko tsugono e mere mo Corobi, avu ende'in avu da Kashile ko tsugono tsu aduniyan raka. Avu da vu ya'in gadi n idika.

¹⁶ Zuwa atsuvu, vu pana, Vuzavaguđu. Bayuwa_ a_ nu kata_ vu ene. Vu Pana kadanshi ki ishikushi ka na Sanakaribu u ya'ankai nu Kashile ka wuma.

¹⁷ Mayun da, Vuzavaguđu, ngono ma Asiriya n langasa_ ta_ uduniyan n idika i le.

¹⁸ kpamu da u variki amali e le akina. Adama a na e le amali a da ba, ama ndanga n atali a da, a na uma a ya'in n ekiye.

¹⁹ Gogo na, Vuzavaguḍu Kaṣhile ka tsu, isa tsu ekiye a ni, adama a na tsugono tsu uduniyan ra ka ci yeve an avu ḍa koci Vuzavaguḍu, Kaṣhile.>>

Kene ku Ishaya adama uyikpi u Sanakaribu

²⁰ Da Ishaya kolobo ka Amazo ka suki n akaka a kubana u Hezekaya. U danai, <<Ili i na Vuzavaguḍu Kaṣhile ki Isaraila ka danai i ḍaḍa na, m pana ta avasa a nu adama Sanakaribu mogono ma Asiriya.

²¹ Kadanshi ka na Vuzavaguḍu u ya'in adama a ni ka ḍaḍa na,

<<Likuci i Sihiyona
i goyo wu ta ḍa kpamu i zo'oshi nu,
likuci i Urushelima
a kugbaḍaṣa ka wu kaci tsu na vi ilaḍi.

²² <<Yayi vu goyoi ḍa vi a kushika?
Yayi vi a kuḍaṅgusa ka ka la ka tsu
yayi kpamu vi a kinda n a shi a raḍi?
Vuza ciḍa vi Isaraila ḍa.

²³ Vu suku ta aza a usuki a nu a shika Vuzavaguḍu,
ḍa vu danai, <N kaḅundai ka keke odoku a va
a ḍa n kumbai nsasan mu ugaḍi,
n na n la'i n ugaḍi ra ka a Lebano.
Da n poloi ndanga n sida n na n la'i n ugaḍi,
nu ndanga n Firi n na n la'i n uga'in,
n uwa ta punu e mere ma kutsun,
kutsun ku umaci u singai ku ni.

²⁴ N gava i ayinva a likuci i yoku
ḍa n so'i mini mo omoci,
ḍa n ḍekpetengi n ataka e ene a va

nyeneke m masar ra_{ka}.>

25 <<Vu pana ba?

A na n sheshei ukuna u nampa de ali
megeshe?

Ili i na n sheshe de megeshe
i da_{da} yi a kushana gogo na,
tsu na vi o kubonoko
likuci yi ukanji agali.

26 Ka_{ta} uma a na i ida_{shi} punu okpo babu utsura,
i ta e kuje'eke ikyamba, ka_{ta} a ripula.

Okpo tsu mi_{ta} ma kapula_{ka},
tsu mi_{ta} ma na mu_{ta} a kashina,
tsu mi_{ta} ma na mu uta_i ga_{di} vu kukpa'a,
ma na ma tsu de_{kpe} babu mo gbonguro.

27 <<Ama n yeve ta mayin

ubuta u na vu ci yongo, ku_{ta}wa ku nu n
kulaza ku nu.

N yeve ta tsu na vi a wupa nu mpa.

28 Adama a na vu ya'an ta wupa nu mpa,
n ugbamukaci u nu, m pana ta arabali a nu n
ka_{ci} ka_{va},

gogo na mi ta a kuzuwa ku_{do}pi a vunu vu nu,
ka_{ta} n uka mo_{ju}bo a una u nu,

ka_{ta} n zuwa wu vu kpatala
o kubono n uye u na vu tu_{ka}i.

29 <<Da Ishaya u danai Hezekaya, na va wi ta o
kokpo urotu wa nu, ka_{ya}'a ka lala yi ta a kulya'a
ili i na yi uta_i n ka_{ci} ka ni, ka_{ta} ka_{ya}'a ka e re i
lya'a uta_{ci}. Ama a ka_{ya} ka tatsu i ca'a ishina i da

kaṭa i kya'a, i ca'a ashina itacishi ali i lya'a umaci u le.

³⁰ Kagimi ka ka kpa'a ku Yahuda, ki ta o kutopo tsu ndanga n na n zuwai aralu e le a idika da a matsai.

³¹ Kagimi ka uma a na a buwai n wuma uta ta a Urushelima n katsura ka uma a na a la'akai a kusan ku Sihiyona, adama a na ucigi u Vuzavaguḍu Mala'imili da u sheshei kuya'an nanai.

³² <<Adama a nannai, ili i na Vuzavaguḍu u danai i danna a ukuna u mogono ma Asiriya. Wi a ku'uwa a likuci i nampa ko u taḍuku kaya'a punu ba. Wi tana feu a kutawa nu nraga ko u ma'a adasukpatsu adama a na u kumba mashilya ma ni ba.

³³ Wi ta o kubono n uye u na wu utakai, wi a ku uwa a likuci i nampa ya ba. Mpa Vuzavaguḍu n dansa ta.

³⁴ Mi ta a kubanka likuci i nampa kaṭa mi isa i da, adama a tsugbayin tsu va n uzuwakpani u na n ya'in n kagbashi kaya Dawuda.>>

³⁵ N kayin ka nanlo da kalingata ka Vuzavaguḍu ka banai da ka unai osoji aza a Asiriya akpan amangatawun na amanganashi n a tawun (185,000). Ana kayin kasai da a cinai uma vagali ukpa.

³⁶ Da Sanakaribu mogono ma Asiriya u sumai da u bonoi a Niniva da u dasangi de.

³⁷ Kanna kete, ayi a mavali a kucikpa kamali ka ni Nisaroku, da muku nre n ni Adurameleki kobolo n Shareza unai ni n kotokobi, da a sumai a kubana idika i Arara. Da kolobo ka ni, Isarahadon wo okpoi mogono a una u ni.

20

Mbala n Hezekaya

¹ A ayin a nanlo, Hezekaya u kanai mbala ali devu n ukpa. Da Ishaya keneki kolobo ka Amazo ka banai kene yi da u danai ni, ili i na Vuzavaguđu u danai i danna vu fobuso kpa'a ku nu, adama a na vi a kula'a ba. Vi ta a kukuwa.

² Da Hezekaya u kpatalai aushi a ni a kasaka da u vasai u Vuzavaguđu. U danai,

³ <<Vuzavaguđu ciba, tsu na kagbashi ka nu ko tonoi nu mayin n kađu ka ni raka, kpamu n ya'an ta ili i singai a aushi a nu.>> Da Hezekaya u shikai wuya-wuya.

⁴ Ama babu na Ishaya wu uta ulanga u mere me kefeku ma, da kadanshi ka Vuzavaguđu ka tawai wa ni.

⁵ <<Kpatala vu bono vu dana Hezekaya, vuza kelime vu uma a va, ili i na Vuzavaguđu Kashile, Kashile ka esheku a nu Dawuda ka danai i danna, m pana ta avasa a nu, kpamu mene ta kujilya ku nu, adama nannai, mi ta o kupotsokpo wu, kata a kanna ka tatsu vu bana a Isa a Vuzavaguđu,

⁶ kata n doku wu aya gendu a wuma. Kata kpamu mi isa wu n likuci i nampa ekiye o mogono ma Asiriya, mi ta a ki isa likuci i nampa adama a kaci ka va n kagbashi ka va Dawuda.>>

⁷ Da Ishaya u danai, <<Tukai n kavu ka mabiri kata i padaka kamici ka, adama na u potso.>>

⁸ Da Hezekaya we ecei Ishaya, <<Yidai yo kokpo urotu u na Vuzavaguđu u ku potsokpo mu, ali n fuda m bana a isa a Vuzavaguđu a kanna ka tatsu?>>

⁹ Da Ishaya u danai, <<Na ɗa wo kokpo urotu u Vuzavaguɗu wā nu, a kudana, Vuzavaguɗu u kuya'an tā i na u ya'in uzuwakpani. Gogo na zagba i na vu la'i n kuciga, kululu ku laza kelime n udashi kupa, ko kubono kaɗaɗa n udashi kupa? >>

¹⁰ Da Hezekaya wu ushuki, u danai,<<Ili ya atakaci i ɗa ba kululu kudoku ugaɗi kelime ali udashi kupa. A na ko kubono kaɗaɗa udashi kupa.>>

¹¹ Da Ishaya keneki u vasai u Vuzavaguɗu, ɗa Vuzavaguɗu u bonokoi kululu ka kaɗaɗa ali udashi kupa, cina ɗe ku laza udashi u Ahazu mogono.

Aza a usuki a na utai a Babila

¹² A makyan ma nanlo tana, Merodaka-baladan maku ma Baladan mogono ma Babila, kolobo ka Baladan, u suki n akaka kobolo n kune'e u mogono Hezekaya, adama a na u pana tā arabali a na wi gbaga ba.

¹³ Da Hezekaya u rabasai le, ɗa u yotsongi le unu a kuzuwa a ni, azanariya n azurufa a ni, ili i wali n ili i magula ni, m mani ma singai ma ni, n ucanuku u kuvon u ni kobolo n ili raɗa i na yi punu a kunu kuzuwa ka. Babu i na i buwai a kpa'a ku ni, ko tsugono tsu ni, i na Hezekaya u kpaɗai ku yotsongu le.

¹⁴ Da keneki Ishaya u banai u mogono, ɗa we ecei, <<Tedaɗi uma a nampa utai? Yidaɗi a cigai?>> Da mogono Hezekaya wu ushuki, u danai, <<Uta tā a idika i da'in, a Babila.>>

¹⁵ Da keneki Ishaya we ecei ni, <<Yidaɗi vi yotsongi le a kpa'a ku nu?>> Da mogono Hezekaya

wu ushuki, <<Ene'e ta ili raka i na yi punu a kpa'a ku va, Babu i na yi a kunu ku kuzuwa ku va, i na n kpaɗai kuyotsongu le.>>

¹⁶ Da Ishaya u danai Hezekaya, <<Pana kadan-shi ka Vuzavagudu.

¹⁷ Lana, kanna ki ta lo a kutawa, ka na a kupura ili i na vi ni i da a kunu ku kuzuwa ku nu, n i na ikaya i nu i foboi a ayin cau ali a kutawa anana a banka a Babila. Ko ili ite a kubuka wu ba. Vuzavagudu da u dansai.

¹⁸ Kata muku n nu n yoku n na vu matsai, a dika n da, kata o bonoko le ndari e kefeku ko mogono ma Babila.>>

¹⁹ Da Hezekaya u danai Ishaya, <<Kadanshi ka Vuzavagudu ka na vu danai mu kasingai ka'a,>> Adama a na u sheshe ta, <<Babu ili yoku i baci a kuciya idashi i mataana a ayin a va.>>

²⁰ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Hezekaya n ili i na u ya'ansai, n ukuna wu utsura u tsugono u ni, n tsu na u gawai kayinva, n nkariki n na n tsu tuka n mini a likuci, i ta udani a katagarda ka tsumani tsu ngono n Yahuda.

²¹ Da Hezekaya u bankai ukpisa. Da Manasa kolobo ka ni ko okpoi mogono a una ni.

21

Manasa mogono ma Yahuda

¹ Manasa wi ta n aya kupa n e re a na u gitai kulya'a tsugono, da u lya'i tsugono tsu Urushelima aya amangerenkupa n tawun kula ka anaku a ni ku da Hafiziba.

² Da u ya'ankai Vuzavagudu kagbanigbani, o kutono uye wu unata wu uduniyan u na Vuzavagudu u lokoi e kelime ka aza a Isaraila.

³ Adama a na u doku ta u ma'asaka ubuta wa a'isa u na Hezekaya esheku a ni o bosoi, da kpamu u ma'akai kamali ka Balu katalikalyuka, da u ya'in kululu ku Ashera tsu na Ahabu mogono mi Isaraila ma ya'in. Da kpamu u kudanki wotoi n azangata u ya'ankai le tsugbashi.

⁴ Da u ma'in atalikalyuka a'isa a Vuzavagudu a ubuta u na Kashile kadanai, <<A Urushelima da n kuzuwa kula kuva.>>

⁵ Da u ma'akai wotoi n azangata a gadi atalia-lyuka a ulanga u re e wa a'isa a Vuzavagudu.

⁶ Da u lyukai maku ma ni akina. Da u kanai kuya'an tsuboci n kapalan kashi. U kanai kutono aza a na a gba**bai** kaci n akpisa. Da u ya'in kagbanigbani kau u Vuzavagudu, ka na ka zuwai Vuzavagudu wupa n abundai.

⁷ Da u she'wei kululu ku kamali ka Ashera da u shikpai kuda a'isa a Kashile, a ubuta u na Kashile kadanai Dawuda kobolo n Sulemanu kolobo ka ni, <<Punu a kpa'a ku nampa n Urushelima da n zagbai a katsuma ka kumaci ka aza a Isaraila raka, n kuzuwa kula ku va ayin babu uteku.

⁸ Mpa n kudoku kuzuwa ene a aza a Isaraila uta kpamu a idika i na n nekei ikaya i le ba, da baci o tonoi wila u va, n wila u na kagbashi ka va Musa u nekei le.>>

⁹ Ama da uma a kpadai kupana, da tana Manasa u variki le, da a ya'in kagbanigbani ka na ka la'i uduniya u na Vuzavagudu wu unai kafu a aza Isaraila.

¹⁰ Da Vuzavaguḏu u ya'in kadanshi a ubuta wa agbashi a ni eneki, u danai.

¹¹ <<Adama ili yu unata i nampa, i na Manasa mogono ma a Yahuda u ya'in, ḏa kpamu u ya'in u nushi u gbayin u na u la'i wa aza Amoriya, e le na ishi punu n idashi kafu ayi, ḏa kpamu u zuwai aza a Yahuda u nushi a ubuta u kutono ka amali a ni,

¹² adama nannai, Vuzavaguḏu Kašile ki Isaraila ka dana ta. Lana, mi ta a kutuka n atakaci a ili i nampa a Urushelima n Yahuda, kaṭa yaba dem na u panai u je'eke ikyamba.

¹³ Kaṭa, n gisangu Israila n vicu'u vu kawin ka na n gisanki Samariya n vicu'u vu kawin ka na kpamu n gisanki kpa'a ku Ahabu, kaṭa n tene'en Urushelima raḱa-raḱa tsu na vuza u tsu tene'en mevene, kaṭa u kimba ma'a.

¹⁴ Kaṭa n vakangu kagimi ka kumaci ku uma a va, kaṭa n neke le ekiye a i rala i le aza a na e ku reme kaṭa isa le u canuku u kuvon.

¹⁵ Adama na a ya'an ta kagbanigbani a ašhi a va, ḏa kpamu a zuwai mu wupa, a kanna ka na ikaya i le yi utai a idika i Masar, ali a ku tawa anana.>>

¹⁶ Manasa kpamu wu una ta aza babu unushi n abundai, ali Urushelima u shanai nu mpasa ma aza babu unushi a uteku u nampa a kubana uteku u nan ḏe, babu bi'i n unushi u na u zuwai aza a Yahuda a ya'ankai Vuzavaguḏu.

¹⁷ Kagimi ku ulinga ka Manasa n ili i na u ya'in a ayin tsugono ci ni, kobolo n unushi u na u ya'in dem, yi ta uḏani a katagarda ka tsumani tsu ngono ma Yahuda.

18 Da Manasa u bankai ukpisa da a cidangi ni a kashina ka kpa'a ka ni, kashina ka Uza. Da Amon kolobo ka ni ko okpoi mogono a una u ni.

Amon mogono ma Yahuda

19 Amon wi ta n aya kamanga n e re ana u gitai tsugono, da u lyai tsugono tsu Urushelima aya e re. Kula ka anaku ni ku da Meshulemetu mekere ma Haruza vuza va aza a Jotuba.

20 Da u ya'in kagbanigbani u Vuzavagudu tsu na esheku a ni Manasa u ya'in.

21 U tonoi ili na esheku a ni u ya'in raka, da u tonoi amali a na esheku a ni u tonoi da u cikpai le.

22 U kasukpai Vuzavagudu, Kashile ki ikaya i ni, u kpadai kutono uye u Vuzavagudu.

23 Da nkoshi m gbara-gbara mu ulinga n Amon mogono a gbabai kaci ke le da unai ni a suvu e kefeke ko tsugono ci ni.

24 Ama da uma a likuci a unai aza a na a ya'in nsata da unai Amon mogono ma, da aza a likuci a, a zuwai Josaya kolobo ka ni tsugono a una u ni.

25 Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Amon n ili i na u ya'in, yi ta udani a katagarda ka tsumani tsu ngono n Yahuda.

26 Da a cidangi ni a kasaun ka ni a kashina ka Uza. Da Josaya kolobo ka ni ko okpoi mogono a una u ni.

22

Josaya mogono ma Yahuda

1 Josaya wi ta n aya'a kunlai a na u gitai tsugono, da u lyai tsugono tsu Urushelima aya

kamangankupa n kete. Kula ka anakpa ni ku da Jedida mekere ma Adaya va aza Bozukatu.

² Da u ya'in kasingai u Vuzavagudu, u tonoi uye wa a kaya a ni Dawuda raka, kpamu u kpatala usingai ko ugula ba.

Josaya u lapulai a'isa

³ A kaya ka kupankunlai ka tsugono ci ni, da Josaya u su'uki Shafan kolobo ka Azaliya matsukaya ma Meshulam a kubana a'isa a Vuzavagudu. U danai,

⁴ <<Gadukpai i bana u Hilikiya ganu vu gbayin, adama a na u kece ikebe i na uma a tukai a'isa a Vuzavagudu, i na aza kindi u utsutsu isai ekiye a uma.

⁵ Kata a dika ikebe ya e neke aza a kulapu ka a'isa a Vuzavagudu. Kata e le tamkpamu a dika a tsupa aza ulinga a na i a kulapula a'isa,

⁶ n aza a kukpa'a, n ama'i kobolo n ashewi atali. Kata kpamu a ciya i na a ku tsulaka aburakpatsu n atali a na kulapulaka a'isa a Vuzavagudu.

⁷ Kpamu vuza wi a kece le o tono uteku tsu na unai ikebe ya ba, adama a na i ta a kuya'an ulinga u le n kamayun.>>

Hilikiya u ciyai Katagarda ka Wila

⁸ Da Hilikiya ganu vu gbayin u danai Shafan kadani ko mogono, <<N ciya ta katagarda ka wila punu a'isa a Vuzavagudu.>>Da u nekei Shafan da u keci ka.

⁹ Da Shafan kadani, u banai o mogono, da u danai ni. <<Kagbashi ka nu ka pura ta ikebe i na a ciyai a'isa da e nekei aza kelime na i ulinga a'isa Vuzavagudu.>>

¹⁰ Da Shafan u danai mogono, <<Ganu Hilikiya u neke mu ta_katagarda.>> Da Shafan u keci ka e kelime ko mogono.

¹¹ Ana mogono ma panai kadanshi ka katagarda ka wila_ka, da u karai ntogu n ni.

¹² Da mogono ma danai Hilikiya ganu, n Ahikam kolobo ka Shafan, n Akubo kolobo ka Mikaya, n Shafan kadani ko mogono kobolo n Asaya kalingata ka mogono. U danai,

¹³ <<Banai i lansa_kuyeve ku Vuzavagudu adama katagarda kana a_ciyai na va, i ya'an keci adama a_va, n adama uma kobolo n aza Yahuda dem. Adama a na mayun, wupa u Vuzavagudu u yimkpa ta_n kabundai wa_tsu, adama a na ikaya i tsu i tonon wila_u na katagarda kanampa ko o tonoi ba, kpamu a ya'an i na yi udani a katagarda kanampa adama a_tsu ba.>>

¹⁴ Da ganu Hilikiya kobolo n Ahikam, n Akubo, n Shafan, n Asaya a banai u Huluda vuka vu Shalum keneki, kolobo ka Tikuwa, matsukaya ma Haruhasu, kalani ko ntogu n ganu, gogo na wi ta_n idashi punu a Urushelima, ubon u i re. Da a ya'in kadanshi n ayi.

¹⁵ Da u danai le,<<Vuzavagudu Kashile ki Isaraila ka dana ta_. <Danai vuza na u suki da_wawa_va,

¹⁶ Vuzavagudu u dana ta_. Lana_, n ku tuka_ta_n kawuya ubuta_u nampa, n ubuta_wa aza ana i punu. Tsu na kadanshi ka ki a katagarda kana mogono ma Yahuda ma kecei.

¹⁷ Adama a na aza a Yahuda a kasukpa mu ta_, da a kanai ku ya'an ka amali o yoku kune'e ki ili i magulani, adama a na a zuwa mu wupa n ulinga

wa ekiye u le raka, adama a nannai wupa u va wi ta a kutasa adama ubuta u nampa, kpamu babu vuza na wa ku kima u da.>

¹⁸ Ama adama a na mogono ma Yahuda, ayi da u suki da i bana i lansa kuyeve ku Vuzavagudu, <I na ya kudana yi i danna, Vuzavagudu Kashile ki Isaraila ka dana ta, adama ukuna u kadanshi ka na vu panai,

¹⁹ adama a na vi ta n kadu ko kutoni, kpamu da vu goyoi kaci ka nu e kelime ka Vuzavagudu, an vu panai uteku tsu na n dansai adama a ubuta u nampa kobolo n uma a na i punu, a na o kokpo agali kata n ya'anka le una, da vu karai ntogu n nu ali da vu shikai a makanga ma va, mpa feu m pana ta, mpa Vuzavagudu n dansai.

²⁰ Adama a nannai, n kuzuwa wu ta vu kuwa, vu tono ikaya i nu, kata a cidangu wu a kasaun ka nu n matana. Kata ashi a nu a kpada kene kawuya ka na n kutuka a ubuta u nampa.> >>

Da a banai a danai mogono raka ili i na vuka va vu danai.

23

Josaya u lapulasakai Uzuwakpani

¹ Da mogono me dekei aza a gbara-gbara a Yahuda n Urushelima raka.

² Da u lazai a kubana a'isa a Vuzavagudu kobolo n aza a Yahuda, n aza a Urushelima, n anan ganu, n eneki kobolo n uma raka, maku n vuzagbayin. Da u kecekei le katagarda ka wila ka na u ciyai a'isa a Vuzavagudu a.

³ Da mogono ma dangai kashani devu n kashamkpatsu, da u ya'in Uzuwakpani e kelime

ka Vuzavagudū. U danai, yu ushuku tā an wa kutono Vuzavagudū n wilā u ni, n kadanshi ka ni n ili i kutono, n kaḏu ka ni kobolo n wuma u ni raka, kaṭa kpamu u tono kadanshi ku uzuwakpani ka na ki punu udani a katagarda ka nampa. Da uma raka ushuki n wilā wa feu.

⁴ Da mogono ma zuwai Hilikiya vuzagbayin vu anan ganu, n anan ganu na a na i o kutono yi, kobolo n aza a kindi a utsutsu a bana a utuka n ebelu a na a tsu ya'an ka kutoni ku kamali ka Balu, n Ashera, n wotoi n azangata. Da ma zuwai o songi i da a ukara'i u Urushelima devu n kara'a ka Kidiron, da u purai kokomo ka da u bankai e Betelu.

⁵ Da u cipakai anan ganu amali a na ngono n Yahuda n zuwai adama a na a ya'ansa alyuka o kusongu a ubuta wu nvali a likuci i Yahuda raka n ukara'i u Urushelima. Kobolo n aza a na o tsu songu ili i magulani u kamali ka Balu, n kanna, n wotoi, n azangata kobolo n ili i na yi gadi tsugbashi.

⁶ Da Josaya wu utukai iyoci i kamali ka Ashera punu a'isa a Vuzavagudū u bankai pulai vu likuci i Urushelima. Da u bankai ka'a o kara'a ka Kidiron. Da u songi de ka'a, da u wu iruwai ka'a ko okpoi kiya da u bulangi ka'a asaun aza a unambi.

⁷ Da u zuwai o bosoi anunu ashanlai a maci n ali a na i punu a'isa a Vuzavagudū a ubuta u na amaci a tsu ya'an kuca'a adama kamali ka Ashera.

⁸ Da Josaya wu utukai anan ganu raka a na i punu a likuci i Yahuda. Da u langasai nvali n le, ubuta u na anan ganu e tsu neke alyuka o

kusongu e le. U ya'an ta nannai a likuci i Geba vu ubon u daka n Yahuda, ali a kubana Biyasheba n ubon ugadi u Yahuda. U langasai nvali n na mi utsutsu u likuci ya, ili i na i dikai a utsutsu wa, a kubana utsutsu u Joshuwa, likuci i gomuna i na yi n ubon u daka wu utsutsu wa.

⁹ Dem n nannai anan ganu a ubuta u kucikpa ka a bana a katalikalyuka ka Vuzavaguđu a Urushelima ba, ama a lya'i boroji vu babu yisiti kobolo n itoku e le anan ganu.

¹⁰ Da wilakpai Tofetu vuna wi a kara'a ka Hinomu, tsu na babu vuza vu na wa kudoku we neke kolobo ko mekere ma ni tsa alyuka u Moleki ba.

¹¹ Da u takpai odoku a na ngono ma Yahuda n nekei adama a na a ya'anka kannna tsugbashi. Odoku n nampa i ta punu a ulanga wa a'isa, devu n kunu ku Natan-meleki, kabara ko mogono. Da Josaya u songi ekeke odoku a na e nekei kuya'anka kannna tsugbashi.

¹² U mudai kpamu atalialyuka a na ngono n Yahuda m ma'in gadi vu kukpa'a devu n kunu ku gadi ku Ahazu, kobolo n atalialyuka a na Manasa u ma'in a ulanga u re wa a'isa a Vuzavaguđu. U mudai le, da u bosoi le miri-miri u vama a kara'a ka Kidiron.

¹³ Da kpamu mogono ma ilakpai nvali ma amali n na Sulemanu mogono u ma'in a kasana ka Urushelima a kubana a ubon u daka a kaginda kagbayin ka munuka. Sulemanu u ma'in ubuta u nampa adama kululu ku kamali ku unata ka Ashera ka aza a Sidon, n Kemoshi Kululu ku unata ka aza a Mowabu kobolo n Moleki kululu

ku unata ka aza a Amon.

¹⁴ Da u bosoi atali a cida e le, da kpamu u kapai nlulu ma ashampatsu amali n Ashera, da u cidangi ubuta wa n etele uma.

¹⁵ Da kpamu u doku u zuwai o boso katalikalyuka ka na ki e Betelu, a ubuta wa a'isa wu unata u na mogono Jerobuwam kolobo ka Nebatu ka ma'in, ka na ka zuwai aza a Isaraila kuya'an unushi, o songi u da, da wu iruwai ka'a u bonokoi ka'a kiya. Da kpamu u songi kululu ku kamali ku Ashera.

¹⁶ Ana Josaya u kpatalai da we enei asaun o yoku a kaginda. Da u zuwai a bana a cidukpa etele e le, da u songi a da gadi vu katalikalyuka, da wilakpai ka a. Tsu na kadanshi ka Vuzavagudu ka na ka utai una u keneki.

¹⁷ Da mogono me ecei, <<Kasaun kene ka tamkpamu mi e kene nade?>> Da aza a likuci a, a danai, <<Kasaun ka vuma vu Kashile ka'a, vuza na wu utai a Yahuda da u ya'in kadanshi adama ili i na vu ya'in n katalikalyuka ka Betelu ka nampa.>>

¹⁸ Da u danai, <<Kasukpai ka'a, Kata vuza u dika etele a ni ba.>> Da a kasukpai etele ni kobolo n etele e eneki a na utai a Samariya.

¹⁹ Tsu na u ya'in a likuci Betelu, ta mogono Josaya u takpai da wilakpai nvali ma amali n na mi a likuci i Samariya raka, n na mogono mi Isaraila ma ma'in da n zuwai Vuzavagudu wupa.

²⁰ Da u lyukai anan ganu vu nvali ma amali n na mi a katalikalyuka ka raka, da u songi etele a uma a gadi vu le. Yeve da u lazai o kubono a Urushelima.

21 Da mogono ma danai uma dem, <<A ya'ansa kaḏiva ka kupasamgbanai ka Vuzavagudu Kaḥile ka ḏa, uteku tsu na ka ki uḏani a katagarda ku uzuwukpani ka nampa.>>

22 Adama a na o doku a ya'an kaḏiva ka kupasamgbanai tsu nanlo ba, ali a ayin azafada aza a na o tonoi n aza a Isaraila. Ko a ayin o ngono mi Isaraila m ma aza a Yahuda ba.

23 Ama a kaya ka kupa n kulai ko tsugono tsu Josaya ḏa a ya'in kaḏiva ka kupasamgbanai ka Vuzavagudu ka nampa a Urushelima.

24 Da Josaya kpamu u lokoi oboci n aza aḏabu, n akpisa, nu nlulu ma amali kobolo n ili yi unata dem i na i e kene a Urushelima n Yahuda. U ya'in ili nampa nannai adama a na u shatangu ku yotsongu kadanshi ka wila ka na ki a katagarda ka na ganu Hilikiya u ciyai a'isa a Vuzavagudu.

25 Ko kelime ka ni ko kacapa ka ni, a sa'wa kuciya mogono ma na mo tonoi Kaḥile n kaḏu ka ni, n wuma u ni n utsura u ni dem, tsu mogono Josaya ba, tsu na wila u Musa u tonoi ba.

26 Ama nannai dem Vuzavagudu u kasukpa wupa wa abundai u ni n Yahuda ba, adama ili i na Manasa u ya'ansai raka, i na i zuwai Kaḥile wupa.

27 Da Vuzavagudu u danai, <<Mayun, n kutakpa ta Yahuda e kelime kava, uteku tsu na n takpai aza a Isaraila. Kata kpamu n takpa aḥi aya a Urushelima likuci i na n zagbai, n a'isa a nanlo a na n zagbai n danai, <Ta ḏe kula kuva ko kuyongo.> >>

Ukpa u mogono Josaya

²⁸ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Josaya n ili i na u ya'ansai ra_{ka}, yi ta u_{fani} a katagarda ka tsumani tsu ngono ma Yahuda.

²⁹ A ayin na Josaya wi o tsugono, Firi'auna Neko mogono ma Masar ma banai e kuyene ku Yufiretu, adama na u ba_{nka} mogono ma Asiriya kuvon. Da Josaya wu uta_i adama a na u sa_{nka} Firi'auna Neko kulaza a kubana a Magido, da tana Firi'auna wu unai ni lo a ubuta wa.

³⁰ Da agbashi o mogono Josaya a ni a di_{kai} ni ekeke vo odoku, da a tu_{kai} ni a Urushelima, da a ci_{dangi} ni a kasaun ka ni. Da aza a li_{kuci} a, a di_{kai} kolobo ka ni Jehowahazu a zuwai ni wo okpoi mogono a una u ni.

Jehowahazu mogono ma a Yahuda

³¹ Jehowahazu wi ta n aya kamanganatatsu a na wo okpoi mogono, da u lyai tsugono a Urushelima wotoi u tatsu. Kula ka ana_{ku} ka ni ku da Hamutalu, mekere ma Irimiya vuza va aza a Libina.

³² Mogono Jehowahazu u ya'anka ta Vuzav-agudu kagbanigbani uteku tsu na ikaya i ni i ya'in.

³³ Da Firi'auna Neko mogono ma Masar ma reme ni da u gbagurai ni a li_{kuci} i Ribula a idika i Hamata, adama a na kata u lya'a tsugono a Urushelima ba. Da Firi'auna Neko kpamu u zuwai aza a Yahuda a tsupa utafu wa azurufa ak_{pan} a tatsu n amangatawana_{shi}, (3,400) n azanariya kamangankupa n ana_{shi}.

³⁴ Da Firi'auna Neko mogono ma Masar u zuwai Eliyakimu kolobo ka Josaya tsugono a una wu esheku a ni. Da u ya'ansakai ni kula u dekei

ni Jehoyakimu. Ama ɗa u ɗikai Jehowahazu u bankai a Masar, ɗa u kuwai ɗe.

³⁵ Da Jehoyakimu u tsupai Firi'auna Neko azurufa n azanariya a na we ecei ni u tsupa. Ama ɗa u zuwai uma a tsupa utafu adama a na u ciya ikebe i na Firi'auna u lansaɗi. Da u takacikai uma wuya-wuya uteku wu utsura u le, adama a na e neke yi azurufa n azanariya ciya u shatangu uzuwakpani u ni n Firi'auna Neko mogono ma Masar.

Jehoyakimu mogono ma Yahuda

³⁶ Jehoyakimu wi ta n aya kamanga n a tawun a na wo okpoi mogono, ɗa u lya'i tsugono a Urushelima aya kupa n kete. Kula ka anaku a ni kuda Zebida mekere ma Pedaya vuza va aza a Ruma.

³⁷ Da u ya'in kagbanigbani a ashi a Vuzavaguɗu, tsu na ikaya i ni i ya'in.

24

¹ A ayin o tsugono tsu Jehoyakimu, ɗa Nebukaneza mogono ma Babila ma bankai Yahuda kuvon. Mogono Jehoyakimu u ya'an ta aya a tatsu a ku gandra mogono ma Babila. N kacapa ɗa Jehoyakimu u bonoi a kuya'anka Nebukaneza ugbamiwasuvu.

² Da Vuzavaguɗu u suki katsura ko osoji ka aza a Babila, n aza a Siriya, n aza a Mowabu kobolo n aza Amon adama a na a una aza a Yahuda, ciya a shatangu kadanshi ka Vuzavaguɗu ka na eneki a dansai.

³ Mayun i nampa ya i ciya ta Yahuda tsu na Vuzavaguɗu u dansai, ciya u loko le wa ni, adama a unushi u Manasa n ili i na u ya'ain dem,

⁴ kobolo nu mpasa ma aza a babu unushi n na u tsuwain punu a Urushelima. U shatangi Urushelima nu mpasa ma aza babu unushi. Vuzavagudu tana u sheshe cinukpaka yi unushi wa ba.

⁵ Ulinga u na u buwai u tsugono tsu Jehoyakimu n ili i na u ya'ain raka, yi ta udani a katagarda ko ngono ma Yahuda.

⁶ Da Jehoyakimu u bankai ukpisa. Da Jehoyakini kolobo ka ni ko okpoi mogono a una u ni.

⁷ Ama mogono ma Masar mo doku ma uta kubana kuvon kpamu ba, adama a na mogono ma Babila ma isa ta uteku wu idika i ni raka, ali de a kara'a ka Masar a kubana e kuyene ku Yufiretu.

Jehoyakini mogono ma Yahuda

⁸ Jehoyakini wi ta n aya kupa n kunlai a na wo okpoi mogono, da u lyai tsugono a Urushelima wotoi u tatsu. Kula ka anaku a ni ku da Nehushata, mekere ma Elinatan vuza va aza a Urushelima.

⁹ Da u ya'in kagbanigbani a ashi a Vuzavagudu tsu na esheku a ni u ya'in.

¹⁰ A ayin nanlo da ovonshi o mogono Nebukaneza vu Babila a bankai Urushelima kuvon, a na a yawai da a kanzai likuci ya,

¹¹ da Nebukaneza mogono ma Babila ma uwai a likuci ya, a ayin a na ovonshi a ni a kanzai likuci ya n kuvon.

¹² Da mogono Jehoyakini mogono ma Yahuda, n anaku a ni, n aza ulinga a ni, n tsugbayin tsu likuci kobolo n anan taji a ni, raka vu le e nekei mogono ma Babila utan. Ama da a kaya ka kunlai ko tsugono ci ni, da u bankai Jehoyakini ugbashi.

¹³ Tsu na Vuzavagufu u dansai, da Nebukaneza u purai kuzuwa ka a'isa a Vuzavagufu n ku na ki e kefeku ko mogono raka, da kpamu u dikai ucanuku wa azanariya u na mogono Sulemanu mi Isaraila u ya'in adama a'isa a Vuzavagufu.

¹⁴ Da u purai aza a Urushelima, aza a gbagba'in a likuci, n ovonshi, n aza ulinga wu ekiye, n awakana raka u bankai ugbashi. Kabundai ka uma ka ele da uma akpan kupa (10,000). Babu vuza na u buwai, sai vuza na u la'i n unambi.

¹⁵ Da kpamu u dikai Jehoyakini u bankai ni ugbashi a Babila, kobolo n anaku a ni, n amaci a ni, nu nkoshi m gbara-gbara n ni kobolo n aza e kelime ka likuci ya raka.

¹⁶ Da mogono Nebukaneza u purai ovonshi utsura aza a na a fudai kuvon u bankai ugbashi a Babila, kabundai ke le ka yawa ta akpan e cindere (7,000). Kobolo n aza ulinga we ekiye, n awakana kakpan (1,000), raka vu le uma utsura a da n aza a na untsai kuvon.

¹⁷ Da mogono Nebukaneza u zuwai Mataniya, esheku e ke'en a Jehoyakini u lya'a tsugono a una u ni. Da u sabai ni kula Zedekiya.

Zedekiya mogono ma Yahuda

¹⁸ Zedekiya wi ta n aya kamanga n kete a na wo okpoi mogono, da u lyai tsugono a Urushelima aya kupa n kete. Kula ka anaku a ni ku da Hamutalu mekere ma Irimiya vuza va aza a Libina.

¹⁹ Da uya'in kagbanigbani a ashi a Vuzavagufu tsu na Jehoyakimu u ya'in.

²⁰ Ili i nampa i ya'an ta adama a wupa u Vuzavagufu a kubana a Urushelima n Yahuda, da a ukocishi u lokoi le a ashi a ni.

Da Zedekaya u ya'ankai mogono ma Babila ugbamiwasuvu.

25

¹ Ele lo a kaya ka kuci ko tsugono tsu Zedekiya, a kanna ka kupa ko wotoi u kupa, da Nebukaneza mogono ma Babila u banai kuvon a Urushelima n ovonshi a ni raka. Da a kambuki likuci ya, a ma'i adasukupatsu a karakai mashilya ma.

² Da a kanzai likuci ya n kuvon ali aya kupa n kete ko tsugono tsu Zedekaya.

³ A kanna ka kuci ko wotoi u nashi, a na kambulu ke ge'weitengi uma, kpamu ilikulya'a i dana yi lo ba, a na uma a lya'a.

⁴ Da a banai o bosoi kakambu koyoku ka mashilya ka, da ovonshi raka a sumai n kayin n ubuta u katusu ka mashilya ka, ka na ki devu n kashina ko mogono. Ama a ayin a nanlo cina de ovonshi a Babila a kanza likuci ya, da mogono Zedekaya n ovonshi a ni a sumai a kubana a ubon u Araba.

⁵ Ama da ovonshi a Babila a sabai mogono Zedekaya da e remei ni akamba e Jeriko. Da ovonshi a ni raka a sumai a kasukupai ni.

⁶ Da e remei ni, a bankai ni u mogono ma Babila a likuci i Ribula, a ubuta u na a kidikai ni afada.

⁷ Da a unai muku n Zedekaya a ashi a ni. Da o kongoroi ni ashi da a shiya ni n ikani a lazai n ayi a kubana a Babila.

Uyikpi wa A'isa a Gbayin

⁸ A kannā ke cindere ko wotoi u tawun, a kaya_ka kupa n kuci ko tsugono tsu Nebukaneza mogono ma Babila, ɗa Nebuzaradan vuza kelime va aza a kindi ku mogono ma Babila u tawai a Urushelima.

⁹ Da u dyabai akina a'isa_ a Vuzavagudu, n kpa'a ku mogono kobolo n i'uwa ya aza a gbagba'in a Urushelima. Da u songi i'uwa i singai i singai dem a likuci ya.

¹⁰ Da ovonshi a Babila raka_, e le na i kobolo n Nebuzaradan o bosoi mashilya ma na ma kara'i Urushelima.

¹¹ Da Nebuzaradan vuza vu kelime va aza a kindi ku mogono u remei uma a na a buwai punu a likuci i Urushelima, n ovonshi a na e nekei kaci ka_ le wa_ ni kobolo n uma a na a buwai raka_ vu le ɗa u bankai le ugbashi a Babila.

¹² Ama ɗa a kasukpai aza unambi o yoku adama na a cimba ashina a itacishi.

¹³ Da osoji a Babila o bosoi ashampatsu a iyum i shili, n ekeke odoku a iyum i shili i na i remei mini, n kasasu ka viyum vi shili kagbayin ka na ki punu a'isa_ a Vuzavagudu. Da ovonshi a_ purai iyum i shili ya raka_ a kubana a Babila.

¹⁴ Da kpamu a_ purai mgbodo mi iyum, n ikenekpetsu, n ikimatsu ya akina, n ebelyu kobolo n ucanuku wu iyum ishili raka_ una a tsu ya'anka ulinga wa_ a'isa_.

¹⁵ Da vuza kelime va aza a kindi va, u dikai kambu ka akina, n kasasu ka ku darukpa, n ili raka_ i na a ya'in n azanariya n azurufa koci.

¹⁶ Ashampatsu e re a iyum ishili a, n kasasu kagbayin ka na ka_ tsu bana_ mini ka na Sulemanu

u ya'in adama a'isa a Vuzavagudu a, a la'a ta kabundai ka kugisangu.

¹⁷ Kashamkpatsu dem ugadi u ni u yawa ta udashi kamanga n u cindere. A gadi Vu kashamkpatsu ka viyum vu shili va u yawa ta udashi u nashi n kagimi, da a ya'in igani a kashamkpatsu dem n umaci u Ruman n iyum ishili a kukara'a.

¹⁸ Da vuza kelime va aza a kindi va u dikai Seraya ganu vu gbayin, n Zafaniya vuza na wi o kutono yi, kobolo n aza a kindi a tatsu a na a tsu inda utsutsu wa a'isa a Vuzavagudu.

¹⁹ A katsuma ka aza na ishi a buwai a likuci tamkpamu, da u dikai kovonshi vo osoji kobolo n nkoshi n gbara-gbara n tawun n kefeku ko tsugono. Da kpamu u dikai kadani kagbayin ko ovonshi ka likuci ka, vuza na u ci dika uma ulinga u tsusoji kobolo n uma a ni amangatatsu a na u cinai punu a likuci ya.

²⁰ Da Nebuzaradan u purai uma nampa raka u bankai mogono ma Babila a likuci i Ribula.

²¹ De a Ribula va, a idika i Hamatu ya, da mogono ma zuwai una le. Nannai da a purai uma a Yahuda a bankai le ugbashi.

²² Da Nebukaneza mogono ma aza a Babila u zagbai Gedaliya kolobo ka Ahikam matsukaya ma Shafan wo okpo gomuna vu uma a na a buwai a Yahuda.

²³ Ana aza e kelime osoji n uma raka a panai mogono ma Babila ma zagba ta Gedaliya wo okpo gomuna, da a bankai n uma e le wa ani a Mizifa, ula e le da Ishima'ilu kolobo ka Netaniya, n Johanan kolobo ka Kareya, n Seraya kolobo

ka Tanhumetu vuza va aza a Netofa, n Jazaniya kolobo ka vuza va za Makatu.

²⁴ Da Gedaliya u kucinakai le n uma e le. U danai, <<Kaṭa i pana wovon u tsugbayin tsa aza a Babila ba, Laṅsai ubuta i daṅangu punu i dika ya, i ya'anka mogono ma Babila agenda yi ta a kuciya maṭana mi idashi.>>

²⁵ Ama o wotoi u cindere u kaya wa, da Ishima'ilu kolobo ka Netaniya ma tsukaya ma Ilishama vuza te a katsuma ka kumaci ku mogono ka, u tawai n uma kupa da unai Gedaliya. Da kpamu unai uma a Yahuda kobolo n aza Babila ana i kobolo n Gedaliya a Mizipa.

²⁶ N tsu nampa, da uma raka, maku n vuza gbanyin kobolo n aza e kelime osoji raka a sumai a kubana a idika i Masar, adama na i ta a kupana wovon wa aza a Babila.

Utukai Jehoyakini a kpa'a ku ugbashi

²⁷ A kaya ka kamangankupa n ke cindere, ka tsugbashi tsu Jehoyakini mogono ma Yahuda, a kaya ka na Evili-merodaki wo okpoi mogono ma Babila, ka da da a utukai Jehoyakini a kpa'a ku ugbashi, a kannna ka kamanga n ka cindere ko wotoi kupa n ure.

²⁸ Da mogono Evili-merodaki u nekei ni kadan-shi ka singai, da kpamu u neke ni tsugbayin tsu na tsu la'i tsu ngono n na mi ekiye ni a Babila dem.

²⁹ Da Jehoyakini u fodoi ntogu n tsugbashi n ni. Ili i na i dikai a kannna ka nanlo da u kanai kulya'a ilikulya a kirukpa ku mogono ali ukocishi u wuma u ni.

³⁰ Da mogono Evili-merodaki u zuwai a kanai
kunekeshe mogono Jehoyakini ikebe i katsupu a
kanna dem, ali a kubana u koci u wuma u ni.

**Cishingini Agwara Kambari [asg]
Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)**

copyright © The Seed Company

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25